De Zuid-Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 47. KAAPSTAD, WOENSDAG, 29 NOVEMBER, 1876. No. 4,261.

SMUTS & HOFMEYR,

No. 11,

KASTEELSTRAAT, KAAPSTAD,

DRUKKEN Brochures, Boeken, Circulairs, Rekeningen, Doop-, Lidmaten-, en Huwelijks Registers, Doodbriefjes Adres Kaartjes, Bezigheid Kaartjes, enz., enz., enz.

☞ *Orders van Buiten worden met spoed en egen billijke prijzen ten uitvoer gebragt.*

De Zuid-Afrikaan en Volksvriend

DE Inteekening op dit blad is in de Stad £1 11s. en in de Buitendistrikten £2 per Jaar, *vooruit betaalbaar*. Aan elken inteekenaar worden twee volle bladen per week toegezonden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.**

75 Fraaije Slagt- en Trekossen, 300 Kaapsche Schapen en Kapater Bokken,

TE KLAPMUTS STATIE,

Op Dingsdag, 5 December.

OPGEMELDE OSSEN en SCHAPEN, in uitmuntende conditie, en reeds gearriveerd, zullen op bovengemeelden dag en plaats publiek worden verkocht.

LOUIS STOCK.

J. J. HOFMEYR, Afslager.

72 Ossen.

DE ONDERGETEEKENDE biedt te koop aan

6 Span gekleurde Trekossen, gewoon aan Transportwerk (in goede conditie).

D. J. DE VILLIERS.

Paarl, 24 Nov., 1876.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN EEN DER AANGENAAMSTE

STADS WONINGEN,

KOSTBAAR HUISRAAD, ENZ.,

Op Donderdag, 30 dezer,

TEN HALF ELF URE PRECIES.

DE Ondergeteekende gelast door den Wel-Ed. Heer G. C. GIE, nu voor goed werkzaam te Mount Ayliff Point, zal op bovengemelden dag en tijdstip te koop aanbieden zijne Stads Woning, gelegen op den Hoek van Bree- en Leeuwestraat, nabij de Nieuwe Nederd. Gereformeerde Kerk, geheel vernieuwd, met Nieuwe Kajatenhouten Vensters en onder Kajatenhouten Dak; de ligging is zeer gewild; het uitzigt allerprachtigst, en de geheele inwendige inrigting van het Huis is gerieflijk. Water en Gas zijn er in gebragt.

Het GEBOUW bestaat uit acht luchtige Kamers op de bovenverdieping, en beneden vier ruime Kamers, Dispens, Provisiekamer, Keuken, Groote Achterplaats, Badkamer, een Patente Water Closet. Verder, een Stal, Voerzolder, in t afgedelijke Achterplaats, en het BELENDENDE HUURHUIS, front makende naar Leeuwestraat.

Dit Eigendom, dat zoo goed geschikt is voor eene Private Woning, een School of Logieshuis, zal verkocht worden in een of meer Perceelen.

Alsmede het overgebleven Huisraad, waaronder meldenswaardig zijn TWEE CHIFFONNIERES, met Patente Glazen Ruiten; TWEE FRAAIJE OTTOMANS, met daarbij behoorende TAFEL te Londen gemaakt en volgens order ingevoerd; EEN GROOT KOPEREN LEDEKANT, MET VIER STIJLEN, onsprunkelijk ingekocht voor 60 Guinjas; Mahoniehouten en andere Ledekanten met Beddegoed; Wasch- en Kleedtafels; een ANTIQUE KABINET, met Zilveren Beslagen, Chevel Spiegel, Steenen, Tafels, Porceleinwaren en een van de grootste en fraaiste BLAAUWE CHINESCHE EETSERVIEZEN, enz., enz.

J. J. HOFMEYR, Afslager.

Afdeelingsraad—Stellenbosch.

VOER VOOR 1877.

HIERMEDE wordt kennis gegeven dat Tenders zullen ontvangen worden door den Ondergeteekende tot 12 DECEMBER AANST., van Personen die gewillig zijn Voer te leveren voor het Vee dat gebezigd wordt aan den Hoofdweg en de Afdeelingswegen te Stellenbosch.

De Tenders moeten de Prijzen als volgt specificeren:—

Haverhooi	per	100 lb.
Garst	„	3 Bushels.
Haver	„	3 „
Kaf	„	100 lb.

De Raad verbindt zich niet den laagsten of eenigen Tender aan te nemen. De Aannemer moet het Voer op Orders van de Opzigters aan de verschillende Stations afleveren.

R. J. CROZIER.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Stellenbosch, 24 Nov., 1876.

OP HEDEN MORGEN overleed ons jongst geliefd Dochtertje, ongedoopt, in den ouderdom van 1 maand en 15 dagen, waarvan wij bij deezen aan Betrekkingen en Vrienden kennis geven.

S. J. DE KOCK.
JOH. J. DE KOCK.
Geb. NESTHLING.

Kaapstad, Rheedestraat,
28 Nov., 1876.

Koloniale Weeskamer en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN DE ZEER KOSTBARE

JULIA PLAATS,

INDISCHE COTTAGE,

EN DE

CLAREMONTSCHE RENBAAN,

IN ONDERVERDEELING.

OP VRIJDAG, 1 DEC.

Voor Rekening van den Boedel van wijlen den Wel-Ed. Heer JOSEPH MAYNARD.

JULIA PLAATS EN INDISCHE COTTAGE

Zijn gelegen te Wijnberg, op den Heuvel, een Landstreek bekend aan de Ingezetenen van Kaapstad als eene der meest gevarieerde en schoone, wat Aard- en Natuurtooneelen betreft, voorzeker ongeevenaard door eenige in of nabij Kaapstad.

DEZE opmerkelijk fraaije en heerlijke nabij de hoofdstad gelegene Plaats, welke slechts weinige minuten van de Wijnberg Spoorwegstatie is verwijderd, omvat ongeveer 250 Morgen Kostbaar Land, zich uitstrekkende over eene onmetelijke ruimte, hetwelk, daar het bijna in eene voorstad van Kaapstad ligt, en in het hart van de meest Fashionabele en Aangenaame Woonplaats in Zuid Afrika, elk jaar in waarde moet toenemen. Deze groote Plaats zal in Perceelen worden verkocht.

De Perceelen van Vier tot Een-en-Zestig,

Loopen van het schilderachtige Huis van den Heer ALPORT, dat staat aan den voet van den Wijnbergheuvel, op den grooten weg naar Simonsstad, zich uitstrekkende tot het benedengedeelte van denzelfden Heuvel tot aan de fraaije Laan, waarvoor Wijnberg bekend is, terwijl de Perceelen in diepte reiken tot aan de Wijnberg Lijn, voor welke Lijn ruimte is gereserveerd voor eene Station, die eerlang zal moeten worden gebouwd, ten einde te voorzien in de behoeften van de dagelijks toenemende bevolking dezer streek.

Al deze Perceelen zijn goed met hout begroeid; eenige daarvan hebben Woonhuizen, en alle bieden Standplaatsen voor Gebouwen aan, zoo als geene groote Verkooping in dit Land weder kan aanbieden. In staat te zijn op den Wijnbergheuvel te leven, beteekent eenvoudig lang te leven. De hoogte van den Heuvel geeft dien een beheerschenden blik over de schoone scenerie van de Kaapsche Vlakte, met den grootschen achtergrond van de verwijderde bergen, terwijl de winden uit Zuid, Noord en West van de zee komen, zoodat, wanneer te Kaapstad de dagen ondragelijk heet zijn, hier de frissche lucht eenvoudig heerlijk is. De melding dat deze standplaatsen te koop zijn is voldoende om begeerige lieden te lokken die zulk eene gelegenheid niet willen verzuimen.

Perceelen 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, en 69,

Loopen van Wijnbergheuvel achter de te voren beschreven Perceelen, nabij de Statie, langs den Weg naar de Vlakte, en zijn van de andere Perceelen afgescheiden door de Spoorweglijn. Deze Perceelen zijn op bewonderenswaardige wijze geschikt en gelegen voor Cottage Perceelen, met een net stuk Tuingrond, zonder hetwelk geene Buiten Cottages volmaakt zijn. Achter deze Perceelen loopt naar beneden van den Spoorweg af

Perceel 70,

Dat omtrent 18 Morgen groot is, en goed Wei- en Bouwland bezit, juist van den omvang en de kwaliteit voor een volmaakte Melkboerderij. De Tuingrond alhier is te wel bekend voor deszelfs rijkdom en vruchtbaarheid.

Perceel 71

is het naaste aan het laatstgenoemde Perceel, van den zelfden vorm en kwalifikaties, maar is één morgen grooter.

Perceel 72

is drie- en- tachtig morgen groot, hebbende aan éénen kant het eigendom van den WelEd. heer T. CROWDER, en geflankeerd aan de ééne zijde door Perceel 71, en aan de andere door Kroonlanderijen. Gelegen in dat Perceel is de oude Claremontsche Renbaan, welke voor vele jaren de Picnic Renbaan is geweest, de rid naar welke en het gezigt waarop te regt worden beschouwd als zoo aangenaam. De overvloed van Wilde Bloemen op deze vlakte, de welige Plantengroei alhier gedurende alle jaargetijden, toont tot welke productie de grond geschikt is, terwijl, in de onmiddelijke lokaliteit van dezen grond, de manier waarop Bosschen zijn opgegroeid en Plaatsen zijn verrezen toont wat door niet al te groote vlijt of al te veel beproefd geduld kan worden gedaan.

De Verkooping dezer Perceelen zal eene groote publieke weldaad zijn; want ofschoon groote plaatsen aangenaam zijn voor den eigenaar, staan zij dikwijls het publiek gerief en de ontwikkeling in den weg, welke aan allen rondom een gelijk aandeel geeft. Men heeft sedert eenigen tijd ingezien dat meer land op de markt behoorde te worden gebragt, om te voorzien in de vraag naar woonplaatsen die zulk een aangenaam verblijf opleveren als de omstreken van Kaapstad tusschen Mowbray en Wijnberg. Wanneer deze Perceelen verkocht zijn, kan zich niet weder zulk eene gelegenheid voordoen, wegens de eenvoudige reden, dat er geen andere plaats is van den omvang van deze ergens in de buurt. Derhalve behooren zij die plaatsen, welland of bouwplaatsen noodig hebben, niet te verzuimen

De Kans op den 1 December aanstaande.

LIBERALE BONUS EN VERVERSCHINGEN.

VERKOOPING TE BEGINNEN TEN 11 URE.

G. W. STEYTLER, } Executeurs
W. M. FARMER, } Testamentaire.

Kamergebouwen, 3, Kerkplein, Kaapstad.

H. JONES & Co., Afslagers.

☞ **Plan van het Eigendom en alle verdere bijzonderheden zijn te verkrijgen van den Secretaris der Koloniale Weeskamer.**

KENNISGEVING.

Zuid Afrikaansche Wijnbouwersvereeniging.

PUBLIEKE BIJEENKOMST TE WORCESTER.

EENE PUBLIEKE BIJEENKOMST van de Ingezetenen der Stad en Afdeeling Worcester zal worden gehouden ten Stadhuize te **Worcester**

OP ZATURDAG, 2 DECEMBER,

ten einde de Circulaire van bovengenoemde Vereeniging te overwegen gedateerd 4 November, 1876; en tot bevordering van derzelver doeleinden.

Op last van den Afdeelingsraad,

WM. QUIN, Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Worcester, 22 Nov., 1876.

Z. A. ASSOCIATIE.

VERKOOPING VAN

KOSTBAAR VASTGOED,

GELEGEN IN HET

DORP SWELLENDAM,

ALSMEDE

HUISRAAD EN ANDERE LOSSE GOEDEREN,

TE ZAMEN MET

LEVENDE HAVE, STRUISVOGELS, ENZ., ENZ.

In den Insolventen Boedel van HERMANUS PHILIPPUS STEIJN, van Swellendam, Wagenmaker.

DE CURATOREN van bovengemelden Insolventen Boedel zullen op de Plaats zelve laten verkoopen,

Op Donderdag, 7 December aanst.

EN INDIEN NOODIG, OP DEN VOLGENDEN DAG,

BEGINNENDE TEN 11 URE 'S VOORMIDDAGS,

HET VOLGENDE VASTGOED, ENZ.:

I. DE WONING van den Insolvent, bekend als de "OUDE DROSTDIJ."

Het Huis is groot en luchtig, bevat Tien Slaapkamers, benevens Voorhuis, Zit- en Eetkamers, Keuken en Dispens, alsmede groote Buitengebouwen, Wagenmakerswinkel, Bediendenkamers, Stallen en Koetshuis. De Tuin is 1 Morgen, 539 vierkante Roeden groot, en is beplant met een assortiment fraaije Vruchtboomen.

II. EEN ERF, met een GEBOUW daarop, grenzende aan bovenstaande, groot 108 vierkante Roeden en 129 vierkante Voeten.

III. EEN ERF, grenzende aan het Eigendom van den Heer J. G. STEIJN, groot 310 vierkante Roeden en 71 vierkante Voeten.

IV. EEN STUK GROND, gelegen voor het Woonhuis en grenzende aan het Eigendom van Mejufvrouw DE BRUIJN, groot 585 vierkante Roeden en 142 Voeten.

V. EEN ERF, grenzende aan het Woonhuis, beplant met Vruchtboomen, groot 402 vierkante Roeden en 124 Voeten.

VI. TWEE PERCEELEN GROND met WAGENMAKERS- en SMIDS-WINKEL, gelegen nabij de Publieke Kantoren en Banken. Het Gebouw, dat slechts voor achttien maanden geleden gebouwd en dus geheel nieuw is, kost £1,200. Het is 100 Voeten lang en 50 Voeten breed, en onder een gebogen IJzeren Dak, en kan met een weinig kosten in eene eerste klasse Bezigheidsplaats veranderd worden, zijnde de ligging de beste die verlangd kan worden.

VII. TWEE PERCEELEN GROND met een Cottage daarop, gelegen achter het laatstgenoemde, groot te zamen 140 vierkante Roeden en 33 Vierkante Voeten.

HUISRAAD:

Zit-, Eet- en Slaapkamermeubelen, zoo als Stoelen, Tafels, Sofas, Buffet, Piano, Ledekanten, Waschtafels, Spiegels, Kleerenkasten, Keukengereedschap.

LEVENDE HAVE:

Ossen, Paarden, Koeijen, Struisvogels.

ALSMEDE:

1 Bokwagen kompleet, met IJzeren Assen
1 Korte Ossenwagen
3 Karren met Vouwkappen en Patente Assen
1 Open Kar op Veren
1 Kapkar do.
1 Paardenwagen, ligt, met IJzeren Assen
45 Stinkhouten Planken
25 Loopen Ossenwagen Hout, droog
4 Do. do., uitgewerkt
1 Do. do., Paarden do.

En eene groote hoeveelheid ander Hout, Smids en Wagenmakersgereedschap en menige andere Artikelen.

J. J. BARRY, } Gezamentlijke
J. J. D. BUIJSKES, } Curatoren.

Kaapstad, 25 November 1876.

WORCESTER.

PAS OPGERIGTE HANDEL.

E. HENNING,

HIGH-STREET, NABIJ MACONNIEK HOTEL,

INVOERDER van Wollen en Katoenen Goederen, Zijdenwaren, Kousengoed, Handschoenen, Mans Hoeden, Dames Hoeden en Hoedjes, Costumes en Balkleeden, Laarzen en Schoenen, ALS OOK: Zeep, Kaarsen en andere Koopwaren.

Boeren en Huishouders kunnen geholpen raken bij het stuk of in kleinere hoeveelheden, naar wensch.

De Goederen zijn pas uit Engeland ontvangen, en andere verschepingen zullen volgen, gekocht voor kontant van Fabrikanten en Kooplieden van den eersten naam; en al wat mogelijk is wordt gedaan om Handel te drijven op het beste stelsel, niet alleen om kosten te besparen, maar ook artikelen te leveren, die goede dienst zullen doen.

Schapenscharen, Sikkels, Zeissen.

L. H. TWENTYMAN & CO.,

ONTVANGEN THANS UIT LAATST AANGEKOMEN SCHEPEN,

SCHAPENSCHAREN:—

Wilkinson's
Marshall's
Sorby's
Ward en Payne's
Ball's Patente
} Alle Nommers.

SIKKELS:—

B. Y., Kleine en Groote
Burgon en Ball's No. 2 en Geklonkene
Bolson's No. 1, 2 en 3.

ZEISSEN:—

Garfitt's Patente, 36, 40 en 42 duim
Zeis-Steenen
Indische Zeis-Steenen.

ALGEMEENE IJZERPAKHUIZEN,

ADDERLEY- EN LANGEMARKTSTRATEN.

EXECUTEURS KAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbaar Vastgoed,

GELEGEN TE WIJNBERG.

DE DIREKTEUREN dezer Kamer hebben bevoegdelijk gemagtigd door de Executrices Testamentair in den Boedel van wijlen de Wed. C. H. HERTZOG, geb. PIETERSEN, en de Eigenaars van Perceelen No. II en III, als ondergemeld, zullen laten verkoopen op de plek:—

Op Dingsdag, 19 Dec. aanst.,

TE 11 URE DES VOORMIDDAGS,

I. Dat welbekende en verkieselijke Huis met Gebouwen, bekend als het "Old Standard Hotel," gelegen als bovengemeld, waarin een zeer winstgevende bezigheid is gedreven geworden gedurende vele jaren, bevattende vier Kamers, twee Tapkamers, benevens Keuken, enz.; met een Buitengebouw en twee kleine Pakhuizen onder Gegalvaniseerd IJzeren Daken, alsook een Tuin in het front.

II. Zeker stuk Gronds, met de Gebouwen daarop staande, gelegen in de onmiddelijke nabijheid van het bovengemelde, bevattende vier Kamers en Keuken, alsook een Buitengebouw, bevattende twee kleine Huurhuizen, die worden verhuurd tegen een maandelijksche huur van twee-en-twintig shillings.

III. Zekere twee stukken Gronds, gelegen als boven, gemerkt op het algemeen plan als Perceelen 16 en 25

Bonus zal worden gegeven.

F. J. BROERS, Secretaris.

Kaapstad, 29 Nov., 1876.

De Heeren H. JONES & Co., Afslagers.

High Sheriff's Office.

High Sheriff's Bureau, 25ste Oct., 1876.

IN Executie van Gewijsde van het Oostelijke Districts Hof, zal de volgende Verkooping plaats hebben, namelijk:—

Afdeeling Queen's Town.

DE KONINGIN versus LONGGE alias SONGGE, en LOSS.

Op Woensdag, den 13den December 1876, des voormiddags om 10 uur, aan "De Tembani,"—1 Koe, 1 Vaars; 6 Schapen, enz.

PERCY VIGORS, Baljuw.

High Sheriff's Office, 20th November, 1876.

IN Execution of the Judgment of the Eastern Districts Court the following Sale will take place:—

Division of Queen's Town.

THE QUEEN versus LONGGE, alias SONGGE, and LOSS.

On Wednesday, the 13th of December, 1876, at 10 o'clock a.m., at "The Tembani."—1 Cow, 1 Heifer, 6 Sheeps, etcetera.

PERCY VIGORS, Sigh Sheriff.

Aan Wijn en Brandewijnhandelaars.

TE KOOP,—BRANDEWIJNKETELS, groot en klein, in voorraad, WIJNPOMPEN, oude en nieuwe Patronen (volgens order).

ROBERT KEARNS.

8, Kerkplein, Kaapstad.

Afdeelingsraad—Stellenbosch.

Vorpachting der Tollen te Sir Lowry's Pass en Mosterd Baai Weg voor 1877.

HIERMEDE wordt kennis gegeven dat Tenders ontvangen zullen worden door den Ondergeteekende tot DINGSDAG, 12 DECEMBER AANST., voor het pachten van Inkomsten der Tollen te Sir Lowry's Pass en Mosterd Baai Weg, gedurende het jaar 1877.

De Tol te Sir Lowry's Pass zal verpacht worden onder speciale konditie, namelijk dat de Opzigter WATS vrij door den Tol zal kunnen gaan zonder te betalen.

Tenders moeten de namen van Twee Personen bevatten die gewillig zijn als sekuriteiten te staan, in geval de Tender aangenomen wordt. De Raad verbindt zich niet den hoogsten of eenigen Tender aan te nemen.

R. J. CROZIER.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Stellenbosch, 24 Nov., 1876.

Bazaar te Vlaggeberg.

OP de plaats van den Heer D. CARINUS zal op den eersten December een **BAZAAR** worden gehouden ter stijving van het Fonds der School te Vlaggeberg.

KENNISGEVING

Aan Debiteuren en Crediteuren.

In den Boedel van wijlen Mej. de Wed. JOHANNA JACOBA BEIJERS (geboren LEEUW).

ALLE personen die eenige vorderingen hebben tegen of gelden verschuldigd zijn aan bovengemelden Boedel, worden verzocht hunne rekeningen in te dienen bij of hunne schulden te betalen aan den Ondergeteekende binnen drie maanden van dezen datum af.

J. M. BEIJERS, A'dam,
Executeur Testamentair.

Stellenbosch, 20 November, 876.

TULBAGH.—DE HOOP.

NIEUWE AANZOEKEN worden gevraagd tot den 10den December voor de betrekking van Onderwijzer in de Derde Klas niet-Kerkelijke School.—Het salaris is £60 's jaars. Aan applikanten wordt Vrij Logies gegeven, en het Kostgaan zal op £30 's jaars te staan komen.

J. BOTHA, T.scoon.

Gelooft gij Dat?

EENE nieuwe Editie van de Ferr, en te verkrijgen tegen drie pence per exemplaar, bij

J. H. ROSE,
Boekverkoeper. Kaapstad.

N.B.—Postgeld per 25 exemplaren, 6d.

TE HUUR.

HET HUIS, of Kamers in het Huis van de Christelijke Jongelings Vereeniging te Stellenbosch, gedurende de Zomer Maanden.

A. A. L. ALBERTIJN, Sec.

Stellenbosch, Oct. 14, 1876.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende maakt hiermede bekend, dat op zijne plaats eene zwart bruine Merrie Ezel (bejaard), is komen dauloopen. De eigenaar kan dezelve terugbekomen, mits betalende de kosten dezer advertentie.

E. L. STEIJN.

Klipvallei (Koeberg), 1 Nov. 1876.

Malmesbury Executeurskamer en Voogdij-Maatschappij.

OPGERIGT 4 OCTOBER, 1864.

Ingelijfd door Acte van het Parlement.

TER Administratie van Eigendommen en Boedels, waartoe dezelve mogt aangesteld worden als Executeuren, Administrateuren, Agenten, Curatoren en Voogden van Minderjarigen, zoowel als Trustees in Insolvente Boedels enz., enz.

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. heer H. G. GREEFF, Voorzitter.
De Wel-Ed. heer J. J MONTEAT.
" " J. A. DE KOCK,
" " D. J. ACKERMANN, Sr.,
" " J. M. A. LOUW,
" " J. S. F. GOUS,
" " TOM. A. J. LOUW,
" " F. JOHN EATON,
" " C. A. BASSON.

AUDITEUREN:

De Wel-EJ. heeren J. W. MOORREES, Lzn.,
" " M. SMUTS, Jr.
B. WETHMAR, Secretaris.

Directeuren vergaderen elken Dingsdag aan het Kantoor der Kamer, voor besigheid.

Westelijke Provincie Bank,
PAARL.

Nominaal Kapitaal,	...	...	£50,000
Opbetaald Kapitaal,	...	...	30,000
Reserve Fonds,	...	...	15,500

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. Hr. J. R. ZEEDERBERG, mo. Voorzitter
— D. G. HORAK,
— M. C. V. THOM,
— J. J. PROCTOR, L.H.A.
— M. G. F. ENSLIN, Jr.
— F. A. HEREST.
— ABR. BOS. DE VILLIERS.
— J. W. WESSELS.
— I. J. DU PLESSIS.

DE Bank geeft Renten op vaste Deposita.

Directeuren vaceren Dingsdags en Vrijdags, 's morgens ten 10 ure, om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

B. P. DU PLESSIS, Kassier.

Het Spiritisme.

VAN DE PERS
EN
Verkrijgbaar bij J. M. BELINFANTE,

GROENTEPLEIN, KAAPSTAD,

"Het Spiritisme Wetenschappelijk verklaard en Blootgelegd."

PRIJS: 6d. per Exemplaar; een afslag per dozijn en meer.

MALMESBURY
LANDBOUW EN HANDELS BANK.

Tegenwoordig Nominaal Kapitaal £22,000

OPBETAALD KAPITAAL	£13,218
RESERVE FONDS ...	£ 1,860 8 0

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. heer F. L. DE LETTRE BICCARD Voorzitter,
" " A H MOORREES,
" " H J SMIT,
" " JACOB MULLER,
" " D J ACKERMAN,
" " H G GREEFF,
" " J J ALBERTYN,

Aanzoeken voor disconto worden ontvangen en overwogen op *Maandags en Donderdags*. Renten worden toegestaan op vaste deposita tegen een koers te worden vernomen bij de Bank.

Op last van Directeuren,
J. W. MOORREES, Cashier.

Agenten:—Zuid-Afrikansche Bank, Kaap de Goede Hoop.

Een en een half percent. zal worden gegeven voor het inwisselen van Wissels.

J. H. ROSE,
(VOORMALIG MARAIS),
Boekhandelaar, enz., 45, Langestraat, Kaapstad,

HEEFT ontvangen eene groote verscheidenheid uitgezochte Hollandsche Boeken, geschikt voor Zondagsche of Bibliotheken.

Schrijfbehoeften, Almanakken Prachtige Wereldkaarten, enz. te koop.

Kennisgeving.

DE Ondergeteekende maakt aan zijne medehandbouwers van Koeberg en Tijgerberg bekend, dat hij gereed is met zijn Stoom-Dorschmachine, genaamd "Hamer Help," om eenig soort van Graan uit te dorschen voor een billijken prijs en goed werk.

J. D. J. UIJS, Jr.

Tijgerberg, 14 November, 1876.

600 Kaapsche en Merino Schapen, 200 Bokken;

ALLEN EXTRA VET,

ZULLEN verkocht worden uit de Kraal van den Heer J. RETIEF, te WELLINGTON, op WOENSDAG, 29 dezer, opgebragt door

B. G. DU PLESSIS.

J. G. STEIJTLER, Afslager.

DE Ondergeteekende maakt het Publiek van de Paarl en omstreken bekend, dat hij hem steeds te verkrijgen zijn Sukvaten en alle andere soorten Vaatwerk, tegen de laagste marktprijzen; zij worden goed gestoomd voor Ouden Wijn.

H. ZUIDMEER.

Paarl, tegenover de Wijn en Brandewijn Maatschappij

Te Huur.

TE STELLENBOSCH is een aangenaam, gerieflijk Woonhuis, met een Tuin en Vruchteboomen, een Fontein en Loopend Water, tegen billijken prijs te huur. De Woning van Doctor ROENTGEN is gelegen naast het Royal Hotel, Dorpstraat, Stellenbosch. — Aanzoek te doen bij

Doctor ROENTGEN,
Koeberg, Kaapsch District.

Tenders voor Voeragie.

Tafelbaische Dok en Zeebreker Beheer Commissie, November 14, 1876.

KENNISGEVING geschiedt bij deze, dat Tenders zullen worden ontvangen aan dit Kantoor tot **DINGSDAG, 28 DEZER**, ten 12 ure, voor de leverancie van ongeveer de volgende quantiteiten Voeragie, verdischt gedurende het jaar 1877, t.w.:—

100,000 lb. Havergerven,	tegen	per 100 lb.
30,000 lb. Haver,	do.	do.
10,000 lb. Zemels	do.	do.
8,000 lb. Groen Voeder	do.	do.
35,000 lb Kooigoed	do.	do.

De laagste of eenige Tender niet noodwendig aangenomen.

JNO. SAUNDERS, Secretaris.

ALMANAK
VOOR DE
NED. GEREF. KERK,
VAN ZUID AFRIKA,
VOOR HET JAAR 1877.

Opgaven en Bestellingen voor bovenstaande worden ten spoedigste verwacht bij

J. M. BELINFANTE,
Boekhandelaar, Groenteplein, Kaapstad.

APPLIKATIEN zullen ontvangen worden door den Ondergeteekende voor de betrekking van **Assistent Onderwijzer** of **Onderwijzeres** in de Publieke School der 2de Klasse te Klein Drakenstein, Afdeeling de Paarl. Salaris £60 (Zestig Ponden) per jaar. Aanzoeken, vergezeld van Getuigschriften, te worden ingezonden voor of op den 10den December e.k., door mannelijke of vrouwelijke Personen.

J. B. JOUBERT,
Voorzitter der Schoolcommissie.

Klein Drakenstein, Afd. de Paarl,
4 November, 1876.

Onderwijzer Benoodigd.

Daar de tegenwoordige Onderwijzer der Publieke School te Kuilsrivier wegens zekelijke omstandigheden niet in staat is in dienst te blijven, zoo worden applicatiën voor die betrekking verzocht, te worden ingezonden, met getuigschriften, vóór den 1sten Januarij, aanst., aan den Ondergeteekende.

Salaris £60 en vrije woning.

J. F. JOUBERT.

Kuilsrivier, 10 November 1876.

VAN DE PERS,
EN VERKRIJGBAAR BIJ
J. M. BELINFANTE,
GROENTEPLEIN, KAAPSTAD:—

ONTSTAAN van de Gemeente Noorder Paarl, uitgegeven door den Kerkeraad der Gemeente. Prijs 1s. 6d stuk.

Alsook:—**Oude of Nieuwe Paden?** Of Kritische Aanmerkingen op zeker geschrift, getiteld "Moody en Smith," enz., door V.D.M. Prijs 3d. stuk.

BIJ J. M. BELINFANTE,
BOEKHANDELAAR,
GROENTEPLEIN, KAAPSTAD,

ZIET thans het licht een herdruk van de vroeger door den Heer N. H. MARAIS gepubliceerde **1ste, 2de en 3de Leesboekjes**, ten gebruike van aerstbeginnende leerlingen, die volgens de leerwijze van PRINSEN and zijn ontvangen. Bewerkt door **D. J. H. RUIJTENBEEK**, Zendeling en Oud-Onderwijzer bij de Nederd. Gereformeerde Gemeente te Wijnberg, en goedgekeurd door Dr. **P. E. FAURE**, V.D.M.

Prijs van het 1ste stukje 4d., per post 5d.
" " " 2de " 4d., " " 5d.
" " " 3de " 4d., " " 5d.
Prijs van de 3 stukjes 1s., per post 1s. 3d.

MARKTPRIJZEN.

Van 25 tot 28 November, 1876.

	£	s.	d.		£	s	d.
275 bs. Aardappelen, p 3 bus.	0	7	6	—	0	16	3
145 lb. Boter, per lb.	0	1	3	—	0	1	11
Eenden, per stuk	0	2	4	—	0	2	6
Kieren, per 100	0	9	6	—	0	10	6
Ganzen, per stuk	0	3	7	—	0	3	9
25 bs. Garst, per 3 bushels	0	6	7	—	0	6	7
180 Haver, per 3 bs.	0	5	10	—	0	6	7
29 vr. Havergerv., per 100 lb.	0	2	0	—	0	3	10
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	6
16 Kuf, per 16 zakken,	1	14	0	—	1	14	0
75 bs. Koorn, per 3 bs.	1	1	6	—	1	3	8
Speenvarkens, per stuk	0	4	0	—	0	4	0
12 bs Uijen, per 3 bush.	0	15	0	—	1	1	11

Zaturdag, Nov.	25	33	Wagens	31	Karren.
Dingsdag, do.	28	7	do.	9	do.

Westelijke Provincie Spoorweg.

TIJDTAFEL VAN AF 4 SEPT., 1876.

WORCESTERSCHE HOOFDLIJN.

HEEN. STATIONS.	Afstand in Mijlen.	WEEK DAGEN. 1 Passag. en Goederen.	2 Passag. en Goederen.	3 Passag. en Goederen.
Vertrek van		a.m.	a.m.	p.m.
Kaapstad	..	7 15	11 5	3 50
Zoutrivier	2	7 27	11 17	4 2
Durbanweg	12	8 0	11 55	G4 40
Kraaifontein	19	B8 32	B12 25	5 15
Mulder's Vley	25	..	a12 49	...
Klapmuts	29	9 12	1 5	5 55
Paarl	35	9 38	1 30	6 20
Ladygreybrug	38	9 48	1 38	6 30
Wellington	45	c10 25	F2 20	...
Hermon	60	11 20	3 20	...
Piketbergweg	70	12 3	4 0	...
Tulbaghweg	75	b12 28	4 24	...
Ceresweg	84	1 14	5 10	...
Breederivier	88	A1 28	A5 23	...
Goudiniweg	101	2 10	6 5	...
Aankomst te				
Worcester	109	2 35	6 30	...

TERUG. Vertrek van		a.m.	a.m.	a.m.
Worcester	..	..	6 10	10 20
Goudiniweg	7	..	6 36	10 47
Breederivier	20	..	a7 20	a11 31
Ceresweg	24	..	7 34	11 46
Tulbaghweg	33	..	8 19	b12 33
Piketbergweg	38	..	8 41	12 55
Hermon	48	..	9 29	1 30
Wellington	64	6 45	c10 40	F2 40
Ladygreybrug	70	7 9	11 4	3 4
Paarl	73	7 21	11 16	3 16
Klapmuts	79	7 47	11 42	3 42
Muldersvlei	83	..	a11 56	...
Kraaifontein	89	B8 27	B12 20	4 22
Durbanweg	97	8 51	12 48	G4 51
Zoutrivier	106	9 26	1 26	5 30
Aankomst te				
Kaapstad	109	9 36	1 55	5 40

a Deze Treinen houden alleen stil wanneer er Passagiers zijn die op of af willen stappen.

Treinen ontmoeten en kruisen elkander als volgt:—B en K te Kraaifontein; C en F te Wellington; D te Tulbaghweg; G te D'Urbanweg.

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

	a. m.	p.m.
Vertrek van Kaapstad	7 0	3 40
" Zoutrivier	7 7	3 47
" Durbanweg	7 36	4 16
" Kuilsrivier	7 46	4 27
" Eersterivier	8 3	4 48
" Stellenbosch	8 33	5 15
Komt te Muldersvley Junctie	8 53	—

	a. m.	p. m.
Vertrek van Muldersvley Junctie	—	4 0
" Stellenbosch	7 30	4 20
" Eersterivier	8 0	4 57
" Kuilsrivier	8 16	5 5
" Durbanweg	8 27	5 21
" Zoutrivier	9 0	5 41
Komt te Kaapstad	9 10	5 50

MAANSVERANDERINGEN

Nov. 31, Volle Maan, 0u. 18m. namiddags.
Dec. 8, Laatste Kwartier, 3u. 37m namiddags.
Dec 15, Nieuwe Maan, 7u. 28m namiddags.
Dec 24, Eerste Kwartier, 0u. 36m. voormiddags.

GEDOOPT:

In de Nederd Geref Kerk, op Zondag, 26 Nov., door den Wel-Erw. Dr. W. Robertson, een zoon van den heer Adrian Johannes van Heijsdingen, met name Johannes Martinus. Een zoon van den heer Moses Petrus Danielsz, met name Johan Christiaan Wilhelm.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN.

DOOR J G STEIJTLER.

Nov 29—Wellington, Schapen en Bokken, van B G du Plessis.

DOOR JONES & CO.

Nov 29—Alfred Dok, Kaapstad, Losse Goederen, van Andersön en Morison.

DOOR FAURE & REYNOLDS.

Nov 29—Tulbagh, Vee en Losse Goederen, van W. M. Willigh.

DOOR C PRITCHARD.

Jan 17, 1877.—Beaufort West, Vee en Losse Goederen, van William Elliott.

VASTE GOEDEREN.

DOOR J J HORNEY.

Nov 30—Kaapstad, Vaste en Losse Goederen, van G C Gie.

DOOR JONES & CO.

Dec 1—Wijnbergheuvel, Vaste Goederen, in den Boedel van wijlen Joseph Maynard.

DOOR J H E KLEIJN.

Dec 11—Caledon, Vaste en Losse Goederen, van J H Blanckenberg.

DOOR BARRY & NEPHEWS.

Dec 19 en 20—Rhenosterfontein, Swellendam, Vaste en Losse Goederen, van T. Barry, Sr.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

Nov 25—Loch Lomond, bg, 277 tons, H F Barker, from New York 14th Aug, to this port, with general cargo—Van der Byl & Co, agents.

25—Queen, sch, 32 tons, H Christophersen, from Lambert's Bay to this port, with cargo grain.—Stephan Bros, agents.

26—Maria Fredrica, sch, 97 tons, F Fernandez, from Paternoster 25th inst, to this port, with general cargo.—Stephan Bros, agents.

27—Aglian, RMSt, 1,400 tons, A Clark, from Algoa Bay 24th inst. to this port.—Union Co, agents.

27—Namaqua, scest, 115 tons, J Stubington, from Port Nolloth to this port, with general cargo.—Jamieson & Co, agents.

27—Sea Foam, bk, (of London), 419 tons, from Swartwick 3rd Aug, to this port, with cargo deals.—Goodliffe & Co, agents.

27—Golconda, sh, 900 tons, from Glasgow 16th Sept, to this port.

TABLE BAY—SAILED

25—Amaranth, Norw sch, to Marseilles.
27—Agnes, sch, to Algoa Bay.

NIEUWE MARKT.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen	0	12	3	—	0	13	6
Abrikozen, per 100 ..	0	0	6	—	0	1	6
Bananas	0	3	2	—	0	4	2
Biet, per bos	0	0	1½	—	0	0	2
Boter, per lb.	0	1	5	—	0	1	11
Bloemkool	0	0	1	—	0	0	2½
Eenden, per stuk	0	2	3	—	0	2	5½
Eijeren, per 100	0	10	5	—	0	11	6
Erwten, groene, per 3 bs.	0	10	0	—	0	12	6
Ganzen, per stuk... ..	0	4	3	—	0	4	6
Hoenders, per stuk ..	0	2	3	—	0	2	6
Kalkoenen	0	5	9	—	0	11	6
Kersies	0	1	6	—	0	1	7
Kiekoekool	0	0	1½	—	0	0	1½
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0	3
Komkommers, per stuk...	0	0	1½	—	0	0	2½
Limoenen	0	5	5	—	0	7	6
Rapen	0	0	1	—	0	0	1½
Snijboonen	0	6	0	—	0	6	6
Uijen, per mud . ..	1	1	0	—	1	4	0
Varkens, spek en	0	5	7	—	0	6	2

De Zuid-Afrikaan.

KAAPSTAD, WOENSDAG, 29 NOV., 1876.

DE GRAHAMSTADSCHE VERKIEZING.

De heer Richard Southey, onze ex-Koloniale Secretaris en ex Luitenant-Gouverneur van Griqualand West, is, na een zeer scherpen strijd, met eene kleine meerderheid van stemmen boven Advokaat Stockenstrom te Grahamstad gekozen tot opvolger van wijlen den heer Clough in de Wetgevende Vergadering. De heer Southey verschilt hemelsbreed van de gevoelens meestal in dit blad voorgestaan; de heer Stockenstrom, daarentegen, heeft gedurende den electiestrijd ronduit, voor de vuist, woorden gesproken, die hem de achting van elken Afrikaander behooren te bezorgen. En toch willen wij geen rouw bedrijven over het resultaat. Wij verblijden ons eerder daarover. Want, in de eerste plaats, lijdt het geen twijfel of de heer Southey—met zijne uitgestrekte ondervinding, zijne groote bekendheid met het land en deszelfs geschiedenis, vooral van de laatste halve eeuw, met zijn onmiskenbare scherpzinnigheid en bekwaamheid, een aanwinst zijn zal voor het Parlement. Vooral in een tijd waarin zoovele geruchten van Kafferoorlogen worden vernomen, zal zijne aanwezigheid in het Lagerhuis voor vele grensbewoners een bron van troost en geruststelling zijn. Immers, niemand deed in onze grensoorlogen eene hoogere reputatie op dan hij; en niemand wordt verondersteld in alle questiën, de grensverdediging rakende, eene betere autoriteit te zijn.

En in de tweede plaats—en wat ruim zoo zwaar weegt—'s heeren Southey's verkiezing zal direct zoowel als indirect staatkundige eerlijkheid in de hand werken. Daarmede meenen wij juist niet, dat de heer Southey in politieke moraliteit uitsteekt boven het gros der heeren afgevaardigden. Het is mogelijk dat hij in dat opzigt eer lager dan hooger staat. Maar door hem te kiezen koos Grahamstad een man, die hare manier van denken, haar streven, hare vooroordeelen, zal kunnen voorstaan, zonder zijn eigen gemoed geweld aan te doen. De Grahamstadsche Settlersgeest en bekrompenheid zijn sterk in den heer Southey. Hadden de kiezers, den heer Stockenstrom afgevaardigd, zij zouden een vertegenwoordiger hebben gehad, met een ruimeren blik welligt, maar tevens een, die, wanneer de staatkundige hartstogten het hoogst liepen in het Parlement, zich als in een keurslijf zou gevoelen,—een man die het bewustzijn met zich zou omdragen niet vrijuit te kunnen spreken, zonder zich te plaatsen in tweestrijd met zijne kiezers: het beziedende van eene hartelijke harmonie tusschen afgevaardigde en constituenten zou hem hebben ontbroken.

Maar niet alleen de Grahamstadsche ook de ultra-Britsche partij zal in den heer Southey een man naar haar hart vinden. En daardoor zal de Afrikaander-partij veel meer winnen dan zij verliest, wegens de nonelectie van den heer Stockenstrom. Stugge Britten die zich tot hiertoe om den heer Molteno schaarden, enkel omdat zij geen vertrouwen stelden in oppositie-aanvoerders als den heer Paterson en anderen, zullen zich nu gaan rangschikken onder de volgelingen van den heer Southey. En de heer Molteno, die zijn politieken koers in de laatste jaren maar al te veel rigtte naar de denkbeelden dier bastaardvolgelingen, zal zich geroepen achten, zijnen ouden vrienden, zijnen Afrikaansche ondersteuners, wat meer naar de oogen te kijken. Alzoo zullen wij eene werkelijk verantwoordelijke of "partij" Regering bekomen, in plaats van het beginselloos ministerie en de even beginsellooze oppositie van thans. En indien de eene of andere kiesafdeeling van wat zuiverder Koloniale rigting dan Grahamstad inmiddels den heer Stockenstrom eene zitplaats in de Wetgevende Vergadering bezorgt, zal zij zichzelve een knappen vertegenwoordiger en het Parlement een onbeschroomden voorstander van echte Afrikaansche ideën verzekeren—een man die, wel verre van zijne gevoelens in te rigten naar het gehoor dat hij voor zich heeft, voor het Grahamstadsche publiek even vrij uit de zaak van het Afrikaanderisme voorstond, alsof hij tot niemand dan Hollandsche Afrikaanders sprak. Wij weten dat er Oostelijke afdeelingen zijn, die reeds het oog op den heer Stockenstrom als haar toekomstigen vertegenwoordiger hebben gevestigd; dat zij zullen moeten wachten tot de volgende algemeene electie, alvorens in de gelegenheid te zijn, haar voornemen ten uitvoer te brengen. Het gerucht wil echter dat er weldra eene vakature in een der nabij Kaapstad gelegen afdeelingen zal ontstaan. Wie zou die beter kunnen aanvullen dan de zoon van Sir Andries Stockenstrom? Zoo dikwijls kozen Oostelijke afdeelingen reeds Westelijken als leden;—zou het Westen dat kompliment niet kunnen betaald zetten door eens een Oostelijke te kiezen?

WIJNMAKEN.

Onder dit hoofd plaatsen wij elders een opstel van een correspondent die zich noemt "Voorspoed." De schrijver heeft niet veel op met de voorgestelde Wijnbouwers-vereeniging, meenende dat onze wijnen ook zonder zoodanige inrigting zouden kunnen worden verbeterd, indien de wijnboer zich maar aan zekere eenvoudige regels wilde houden. Maar juist daar zit de knoop. Over die eenvoudige regels is reeds zoo dikwijls uitgewijd; maar wat heeft het gebaat? De wijnbouwer zegt: "Ik krijg voor mijn slechten wijn bijna evenveel als voor mijn goeden,—of ik gek was, om onnoodig moeite te doen;" en daarbij blijft het.

Desniettemin bevelen wij "Voorspoed's" schrijven der aandacht onzer wijnboeren aan. Hij is een man die spreekt met kennis van zaken—niet een uitlander, die, hier pas aangewaaid, komt pronken met een beetje kennis, die voor koloniale toestanden gansch ongepast is. Hij is geboren en opgegroeid onder wijnboeren. Hij was bijna veertig jaar lang wijnkooper, zoowel als wijnboer, in de Kolonie; hij bezocht meer dan eens Europa en bevond dat de regels welke hij hier had toegepast juist die waren welke ook daar het best beantwoordden.

BAZAAR—Op de plaats Vlaggeberg zal Vrijdag aanst. een bazaar worden gehouden ten voordeele van de aldaar bestaande school.

DE "BUFFS" zijn Zaturdag namiddag te Oost Londen aangekomen, en zouden aldaar blijven tot nadere instructien zouden worden ontvangen.

TE WORCESTER wordt Zaturdag eene publieke Vergadering gehouden over de Wijnbouwersvereeniging.

NOODLOTTIG ONGEVAL.—Woensdag namiddag vond zekere Piet George, de voerman van een wagen, nabij Port Elizabeth, zijn dood door van een wagen te vallen, welks wielen over zijn ligchaam gingen.

VASTGOED.—Ds. P. Roux's huis in Buitengracht is uit de hand verkocht voor £1000. Het huis van mej. Boxer, te Groenepunt, is voor £650 verkocht aan den heer H. Fehrs.

DE VERKIEZING TE GRAHAMSTAD.—Maandag morgen werd de staat der stembus officieel bekend gemaakt, en het bleek dat de meerderheid van stemmen voor den heer Southey 43 was.

DE "BATAVIER."—De zaak van den kapitein van de *Cervantes* tegen het Hollandsche schip *Batavier*, zijnde een eisch van £10,000, wegens het binnensleepen van laatstgenoemd vaartuig, zal morgen, Donderdag, voor het Hoog Geregtshof dienen.

BRAND.—Maandag morgen vroeg is te Grahamstad het Clubhuis totaal door brand vernield. Het meeste huisraad werd gered. Dit was verzekureerd in de Grahamstadsche, en het gebouw in de "Union" maatschappij.

DE MAAIWEDSTRIJD, die eerst was aangekondigd voor morgen, Donderdag, te Vrijmansfontein, zal eerst op Vrijdag, 1 December, plaats hebben, en wel te Phisantekraal, de plaats van den heer J. Louw.—*Zie Advertentie.*

PAARL.—Er zal op aanstaanden Vrijdag avond een literarische en muzikale voorstelling gegeven worden in de zaal van het Paarlsche Gymnasium. De opbrengst zal aangewend worden ten voordeele van de school te Platteklip, Noorder Paarl.—*Medegedeeld.*

HET VRIJWILLIG BEGINSEL.—De *Cape Mercury* zegt:—Het spijt ons te zien dat de Regering voortgaat toelagen te verleenen voor de godsdienst. Deze keer is het Londensche Zendingsgenootschap bedacht geworden, daar £200 is gegeven voor de nieuwe kerk te Kokstad.

EX-LANDDROST COOPER.—De *Beaufort Courier* is van oordeel dat President Burgers volkomen regt had om dezen landdrost van Lijdenburg af te zetten, dewijl hij, door zijne onderteekening eener memorie om Britsche interventie, heeft bewezen een verrader te zijn tegenover zijne Regering.

OMKOOPERIJ.—Men zegt dat eene beschuldiging van dezen aard zal worden ingebragt in verband met de verkiezing te Grahamstad. Uit private bronnen vernemt men dat er reeds vóór de verkiezing een plan bestond om zoo iets te doen, in geval de heer Stockenstrom niet mogt worden verkozen.

IN DE EBENHAEZER KERK (Rozestraat) zal (D.V.) op Vrijdag avond aanstaande, ten 7 ure, gedachtenis worden gevierd van de vrijlating der slaven in deze Kolonie, als wanneer ook verslag zal worden gedaan van de werkzaamheden in de gemeente in het afgelopen jaar. Aanspraken zullen worden gedaan.

GRIKWALAND OOST.—Op 1 dezer hield kapitein Blyth eene bijeenkomst van de Grikwas in de nieuwe kerk te Kokstad. Mej. de weduwe Adam Kok, Jan Jood, en anderen waren onder de sprekers, en de redevoeringen kriioelden van verzekeringen aangaande de loyauteit en de goede gezindheid der bevolking jegens de Britsche Regering.

PROFESSOR BRANDFORD, de Koloniale Veearts, kwam op 22 dezer door Beaufort West, op reis zijnde naar Kaapstad, *via* Worcester, Tulbagh, enz. De professor zeide dat hij gedurende zijne geheele reis in de Oostelijke distrikten slechts vier of vijf fraaije kudden schapen had gezien, die geheel vrij waren van ziekten. Hij was zeer ingenomen met de opregtgeteelde schapen te Nelspoort, Kuilspoort en eenige andere in de buurt van Beaufort.

GOUVERNEMENTS BENOEMINGEN.—De heer van Blerk tot postagent, Beneden Paarl; de heer G. Jolling tot pakhuismeester bij het buskruidmagazijn van W. Kingwell, Hankey; de heer Lewis Newnham tot distriktsgeneesheer van Alexandria; de heer J. P. du Plessis tot adj. veldkornet van de wijk Achter Sneeuwberg, in de afdeeling Cradock; tot vrederegters de heeren G. en B. Probart voor Victoria West; W. H. Rankin voor Queenstown; R. Haire voor Queenstown en King William's Town.

DE Z. A. ONDERWIJZERSVEREENIGING hield hare maandelijksche vergadering op 11. Zaturdag morgen. Een resolutie werd gepasseerd om Dr. Dale, den voorzitter der vereeniging, te verzoeken van tijd tot tijd hare vergaderingen te komen bijwonen, en den leden het voordeel te schenken van zijne kostbare raadgevingen en praktische hulp.—Ook werd besloten dat leden, wier subscripties onbetaald blijven voor meer dan een jaar, of die ten minste drie vergaderingen per jaar niet bijwonen (als zij te of nabij Kaapstad wonen), na kennisgeving voor eene maand, worden geschrapt van de lijst der leden.—Overigens werd er niets uitgerigt, en de vergadering verdaagde tot den laatsten Zaturdag in Januarij.

DE OORLOGSGERUCHTEN.—De *Kaffrarian Watchman* zegt dat de opschudding van de laatste maanden in de Transkei heel wat bedaard is. Uit Kreli's land vernemt het blad dat alles daar stil is; dat men druk aan het ploegen en zaaijen is, en dat er volstrekt geen plan schijnt te bestaan om oorlog te maken.—Het blad gelooft, intusschen, dat de meeste grensbewoners daarin overeenstemmen, dat de tegenwoordige onzekerheid en het heerschende gebrek aan vertrouwen op den vrede even nadeelig zijn voor de kolonie als de oorlog zelf, en dat allen hartelijk verlangen dat de zaken op de eene of andere wijze worden tot een resultaat gebragt. Men is van oordeel dat de Regering dadelijk alle geschillen tusschen zichzelve en de stammen in de Transkei behoort uit den weg te ruimen, en geen verbreking eener overeenkomst weder voor maanden onaangeroerd behoort te laten.—De *Cape Mercury* haalt een voorbeeld aan van een handelaar die omtrent 300 schapen verloor, welke door onderdanen van Kreli werden gestolen; en 2 of 3 dezer schapen bij een paar huiszoekingen werden gevonden, beboette het opperhoofd dezen met 10 of 12 stuks vee en 30 schapen. Het blad zegt dat Kreli geheel in vrede leeft met de boeren, doch dat hij klaagt dat de Regering hem onregtvaardig behandelt.

BURGERSDORP.—De man die onlangs eene zoo groote geldsom uit eene kantien zou hebben gestolen, is gepakt. Slechts £3 en een zadel en toom, benevens eenige onbeduidende goederen, werden in zijn bezit gevonden. Hij erkende £25 of £30 te hebben gestolen. Zekere jonge Marais heeft eene verklaring afgelegd, behelzende dat de gevangene op een avond tot hem had gezegd:—Blanke menschen hebben verscheidene honderden ponden gestolen, en, nadat zij in vrijheid zijn gesteld, leven zij als groote heeren, het geld verterende dat zij hebben gestolen. Wanneer ik mijn tijd zal hebben uitgediend, zal ik ook als een groot heer leven.

COLESBERG, 21 November, 1876.—Gisteren, 20 November, heeft de Kerkeraad der Ned. Geref. gemeente alhier een brief ontvangen van Ds C Fraser, te Philippolis, waarin Zeerw. bedankt voor het door deze gemeente op hem uitgebragt beroep. Het is niet te gissen op wien nu een beroep zal uitgebragt worden; men hoort echter spreken van Ds. Buchner in de Kaapstad.—Mejufvrouw de Wed. Joubert, moeder van onzen Onderling, Gideon Joubert, is, terwijl haar zoon te Kaapstad was om de Synode bij te wonen, verleden week overleden.—Een zachte regen is er in de laatste dagen gevallen, die den grond nat en de lucht koel houdt.—*Medegedeeld.*

AANRANDINGEN.—Laatstl. Vrijdag voor acht dagen vervoerde een sergeant van de Grahamstadsche Policie, Sandys genaamd, een kaffer, zich in den naam "Tom" verheugende, naar den tronk aldaar, toen hij van den gevangene plotseling twee steken kreeg in de linkerzijde en één in de dij. De sergeant slaagde er, desniettemin, in, den kerel in den tronk te brengen.—Op den volgenden dag des avonds werd een wagenmaker, Joseph Wright genaamd, die vlak buiten de stad woont, op den weg naar de Kowie, op weg naar huis zijnde, door vier inlanders aangevallen en bijna vermoord. Gelukkig hoorden eenige in de buurt wonende menschen het geroep om hulp en snelden toe. Het gelukte hun drie der inlanders in hechtenis te nemen.

ZELFMOORD.—Omtrent den zelfmoord gepleegd door Sergeant Ellis te King William's Town, vernemt men de volgende bijzonderheden: De man pleegde de daad op de zorgvuldigste wijze, en wel door te gaan liggen en den tromp van zijn geladen geweer in zijn mond te steken, en aldus zijn hersens uit te schieten. De overledene, die waarnemend Sergeant Majoor was bij de afdeeling van het 24ste Regiment aldaar in garnizoen, toonde gedurende den dag teekenen van groote neerslagtigheid, en men veronderstelt dat hij onder den invloed daarvan de treurige daad pleegde, waardoor het Regiment een zijner ijverigste en verstandigste manschappen verloor. De overledene heeft eene vrouw en vier kinderen nagelaten.

NIEUWE INSOLVENTIEN.—James Macnamara, laatst wonende te Oost Londen, thans in de afdeeling King Williams Town, togtganger, schulden £475 15s., tekort 332 5s., Joseph Mahnen Julius Friedlander, algemeene handelaars te Middelburg: Abner John Bulgin, te Fort Beaufort, en James Coburn, bevoens wonende te Grahamstad, gedwongen sekwestratien, de eerste provisioneel, de beide anderen finaal toegestaan, schulden en te kort niet bekend. A. L. van Wijk, Czoon., te Koega, afdeeling Riversdale, schulden £288 8s. 1d., tekort £187 15s. 7d. W. W. Ekar, hotelhouder te Graaff-Reinet, schulden £1644, tekort £518 2s. 4d. L. F. Kruger, landbouwer te Middelburg, schulden £145 15s., tekort £73 15s. Ralph Paul, rijtuigmaker te Uitenhage, schulden £702, tekort £376 1s.

FORT BEAUFORT.—Zondag voor acht dagen kreeg de heer Diesel, van Leeuwfontein, een meesteek van een inlander dien hij had betrapt op het stelen van vee. Het blijkt dat de heer Diesel den inlander in den stal had vastgebonden en de wacht over hem hield, gewapend zijnde met een geweer en revolver. Een gemaa hoorende, ging Diesel zien wat er gaande was, en den stal binnenkomende, kreeg hij een slag van den inlander, die er in geslaagd was de ri

SWELLENDAM.—Van daar werd op 25 dezer het volgende gemeld:—Heden namiddag vond de begrafenis-plegtigheid plaats van wijlen den WelEerw. heer R. Shand. Di. Daneel en Borchers hielden gepaste toespraken in de kerk, waar de kist voor den preekstoel geplaatst was. Velen uit het dorp en van buiten woonden zulks bij. Het lijk werd opgenomen ten huize van Dr. Shand, den zoon van den overledene; de dienstdoende en oud-kerkeraadsleden waren de dragers; als slippedragers dienden de genoemde predikanten en de leeraars der Episkopaalsche kerk alhier, de Eerww. Bramlee en Edwards.—Ds Borchers trad het eerst op den kansel, sprak eenige woorden over den in Christus ontslapen leraar, betreffende zijn diensttijd, den duur van zijn Emeritaat, zijne werkzaamheid in dien ambteloozen tijd, de laatste zijner leerredenen alhier gehouden, in het Engelsch, op Zondag avond, 12 Nov. jl., naar aanleiding van de woorden: "De Heer is mijn heil." Hij hield toen eene korte rede over de woorden: "Zalig zijn de doden, enz., die in den Heer sterven." Daarna beklom Ds. Daneel den kansel, en legde het getuigenis af, dat de nu zalig ontslapen dienstknecht des Heeren het Evangelie, dat door hem was verkondigd, ook met zijn wandel had nagelefd. Het woord der vermaning dat ZEerw. tot de aanwezigen richtte was naar aanleiding van de woorden: "Ben u dan om in de rust te gaan." Bij het graf werden nog door Di. Daneel en Borchers eenige toepasselijke en vertroostende woorden gesproken, en met het zingen van het gezangvers: "Komt treden wij dan gemoedigd voort," enz., eindigde deze plegtigheid.

ZONDERLINGE EIGENSCHAP VAN TOMATOBLADEREN.—De heer Siboy, van het Genootschap van Tuinbouw te Valparaiso, schrijft het volgende:—"Ik plantte een perzikboomgaard, en de boomen groeiden goed en sterk; zij waren pas begonnen uit te botten, toen een aanval op hen werd gedaan door de "Gusano," welke insekten werden gevolgd, zoo als zulks dikwijls gebeurt, door mieren. Daar ik eenige tomatos had afgesneden, kwam het denkbeeld bij mij op dat ik, door eenige der bladeren rondom de stammen en takken der perzikboomen te plaatsen, ze zou kunnen beschermen tegen de stralen der brandende zon. Mijne verwondering was groot op den volgenden dag, toen ik bevond dat de boomen geheel bevrijd waren van hunne vijanden, van welke niet een was overgebleven, behalve eenigen hier en daar, waar een omgekruld blad de tomato verhinderde hetzelfde uit te oefenen. De bladen ontrolde ik zorgvuldig, en plaatste versche van de tomato daarop, en zoo verbande ik het laatste insekt en stelde de boomen in staat welig te groeijen. Wenschende de proefneming nog verder door te zetten, dompelde ik eenige versche bladen van de tomato in water, en besprenkelde met dat mengsel andere planten, rozenstruiken en limoenboomen. In twee dagen tijds waren deze allen vrij van de talloze insekten, die hen bedekten, en ik was overtuigd dat ik, indien ik hetzelfde middel had gebruikt met mijn meloen- (kanchaspek) tuin, hetzelfde resultaat zou hebben verkregen. Ik acht het derhalve mijn pligt jegens het Genootschap van Tuinbouw, deze zonderlinge nuttige eigenschap van de tomatobladeren, welk is enkel toevallig ontdekte, bekend te maken.

BRAND EN CARNARVON.—"Een Burger" geeft in de *Express* de volgende donkere beschouwing der schikking tusschen President Brand en Lord Carnarvon: De Bloemfontein zijn ll. Februarij 21 kanonschoten gewisseld, en werden de 11de en 12de dag dier maand als feestdagen geproclameerd, waarom? Duid het ons niet ten kwade, indien wij die feestviering niet verstaan kunnen. Was het omdat wij gedeelte van ons gebied en burgers moesten afgeven? Wij hebben de gekochte Campbell-gronden over de Vaal moeten afgeven, door kundige mannen op 600 plaatsen geschat, iedere plaats 3,000 tot 4,000 morgen groot, iedere plaats waard £600—dus tezamen bevatte de eene som van £300,000; dan het distrikt Bloemfontein gedeelte van het distrikt Jacobsdal, tezamen ruim op £500,000 geschat. Voeg hierbij de geldelijke recognitiepenningen aan onze Thesorie betaalbaar, tot een bedrag van £15,000, dan verliest onze Staat een totaal bedrag van £805,000. En wat wint de Oranje-Vrijstaat daarvoor? Geen penny vergoeding. Alleen tijdelijk geveinsde vriendschap. Het is niets "Regt" genomen—in de Registers van Griqualand West.—*O tempora, O mores!* Ik hoor reeds zeggen: "Gij hebt de £300,000 vergoeding die wij ontvangen zullen!" Neen, die heb ik niet vergeten, maar zij behoorden reeds op 13 Julij 1876 in onze schatkist te zijn, en kunnen door Proclamatie er niet meer geschuld worden. Reeds sedert zes jaren heeft Groot Brittannie het grondgebied in bezit, en zijn de opbrengsten daarvan besteed om de kosten der ordonnantiën te betalen die den Luit. Gouverneur hebben geïnstruëerd, en ook om een kostbaren regeringsapparaat in stand te houden.—Verder moesten wij £400, en de aanmatiging van wagens (gelijk aan £400), en nog £1,000, aan Sir Henry Barkly betalen. Ook moesten wij hem Cornelis saarissen en ZHEd. den Staatssecretaris naar Engeland gezonden, £1,300 aan zekeren agent betaalt, den Volksraad omtrent vijf keer zijn eigen, gedurendende twee maanden zijn 1000 man uit het veld geweest en bovendien veel andere zeer groote onkosten gemaakt; al hetgeen strekt om te bewijzen dat onze onkosten minstens £15,000 bedragen. Van deze som beloft Earl Carnarvon ons £5,000 uit de schatkist van Griqualand West terug te betalen, tot dekking van geleedene schade, en als gunstaanwijzen van vriendschap en Britsche eerlijkheid. De overige £45,000 kan de Oranje-Vrijstaat op winstverliesrekening zetten. En aangezien de Oranje Vrijstaat zich niet geheel en al wil laten uitkleeden door het magtige Groot Brittannie, waarover de zon niet ondergaat, kunnen wij in 't donker blijven zitten en over ons verlies treuren, totdat de wolf ons terug komt en ons opeet.—Wij hebben, buiten de £100,000 van Earl Carnarvon, een verlies van £45,000 geleden. Oranje-Vrijstater, gij moogt wel weenen, want door onregt zult gij verdwijnen.

HOOG GEREGTSHOF.

De volgende zaken kwamen Vrijdag nog voor:—

ANDERSON *vs.* VAN NIEKERK.

Dit was een appel van eene uitspraak van het Landdrost Hof te Somerset Oost.

De Prokureur-Generaal en Advokaat Hoskyns traden op voor den appellant, den eischer in het Hof, en Advokaten Cole en Buchanan voor den respondent, den verweerder in het lagere Hof.

De oorspronkelijke aktie was voor overschrijding, zijnde het punt in kwestie de juiste grenslijn tusschen twee plaatsen, daar de door den Gouvernements Commissaris aan den pachter aangeduide grenslijn door alle partijen waren aangenomen, niet min overeenkwamen met de kaart in het kantoor van den Geoffier van Akten. Regter Smith had besloten dat er geene overschrijding was gepleegd, daar hij aangewezene en aangenomene lijn de juiste grenslijn was. De appeal van het lagere Hof werd afgewezen met uitlating der verklaring omtrent de kosten in de plaats. De appellant moest de kosten van het appel betalen.

SCHEEPERS *vs.* HUGHES.

De Prokureur-Generaal trad op voor eischer en Advokaat Cole voor verweerder.

De kwestie ontstond uit de inbeslagname van schapen, die, naar men beweerde, aan eischer toebehoorden, en gegrond op gezegerden huurder van verweerder. Zekere exceptie werd door zijnde tegen het verhoor der zaak, waarop het Hof zijne uitspraak in beraad en verdaagde tot Maandag.

MAANDAG, 27 NOVEMBER.

OBRA *vs.* STOLL.

Met betrekking tot deze zaak werd een appel van eene zaak van den Magistraat van George, met betrekking tot de kwestie waar verweerder woonde, welke dat hij woonde aan den Groen kant der Gouriver, maar werkte als grondbewerker met een rondgaand ploeg arbeidende, zeide de Hoofdregter dat hem geïjk was voor het Hof om daarin uitspraak te doen, zonder eenige verdere inlichting omtrent de woonplaats van den verweerder, voordat hij aan Zwartrivier ging wonen. De Magistraat behoorde regtmatig met in de merieten der zaak te zijn getreden, zonder eerst de kwestie van jurisdiktie te hebben uitgemaakt; en derhalve had verweerder volkomen gelijk gehad met te weigeren de zaak verder door te zetten totdat die vraag eerst was beslist. De zaak moest worden terugverwezen naar den Magistraat.

CURATOREN VAN MARAIS' BOEDEL *vs.* LIKWIDATOREN DER QUEENSTOWNSCHE LANDBOUWBANK.

Advokaten Upington en Buchanan traden op voor eischer en de Prok.-Generaal en Adv. Maasdorp voor verweerderesse.

Dit was eene aktie tot verhaal van £995 7s. 5d., zijnde gelden waarvoor de Bank zich verantwoordelijk had gemaakt tegenover de curatoren.

Voor de verwering werd aangevoerd dat, ten tijde van het instellen dezer aktie, eischers aan verweerderesse eene som gelijk staande met de geëischte schuldig waren. Ook werd aan den kant der Bank beweerd dat eene sekere som was gezonden aan den heer A. van der Bijl, waardoor de schuld was betaald.

De Prokureur-Generaal vroeg om absolutie van de instantie. Het bleek dat oorspronkelijk twee rekeningen werden gehouden in de Dordrechtsche Bank. Toen Moir en Ella gezamenlijke curatoren waren, was er ééne rekening in den naam van elk gehouden. Derhalve hielden deze beide curatoren schijnbaar afzonderlijke rekeningen. De naam van den heer van der Bijl was volstrekt niet te zien. Er was ook eene rekening in de Queenstownsche Bank in den boedel van J. Marais & Co. De heer Ella, de curator, wilde geld trekken uit den Dordrechtschen tak, hetgeen hij deed door de in het Hof vertoonde cheques, welke, natuurlijk, waren onderteekend op dezelfde manier waarop de rekening werd gehouden. De cheques eens getrokken zijnde in die capaciteit, moest de Bank ze uitbetalen, en had geen regt om te vragen waarvoor de curator ze trok, of waarom de som later in de Queenstownsche Bank werd geplaatst op zijne private rekening. Waarom zoude de Bank weigeren deze cheques op zijne private rekening te stellen, wanneer zij door hem als curator waren geteekend? Er was niets dat de Bank kon beletten deze cheques uit te betalen aan eenig iemand over de toonbank, of de bedragen op Ella's eigen crediet te plaatsen. Spreker zou in staat zijn te bewijzen dat deze cheques in de Bank werden betaald om traites te zenden aan den heer van der Bijl, en dat hij naderhand deze traites had ontvangen. De Queenstownsche Landbouwbank had geene andere keuze gehad dan om te doen hetgeen zij had gedaan. Het nette bedrag verschuldigd was £20 7s. 1d., en sprekers klienten waren bereid en gewillig dit te betalen.

Advokaat Upington antwoordde dat de Bank bepaalde keurmisgeving hebbende ontvangen dat dit geld het eigendom was van den curator in deszelfs capaciteit, en het eens ontvangen hebbende als zoodanig depositum, zij geen regt had om den curator te veroorloven daarop te trekken voor eigene private rekening. Spreker haalde authoriteiten aan om te bewijzen dat de Bank eene verbreking van vertrouwen had begaan door Ella te veroorloven op zijne eigene private rekening te transporteren gelden, waarvan zij wist dat zij hem toevertrouwde gelden waren.

De Prokureur-Generaal haalde authoriteiten aan om het tegendeel te bewijzen.

De Hoofdregter zeide dat het uit de getuigenis niet duidelijk bleek dat de gelden werden overgeplaatst van den Queenstownschen Tak op het crediet van den privaten boedel, of op dat van de rekening der curatoren van Marais & Co.

Nadat eenige dokumenten betrekking hebbende op de zaak waren ingediend, werd opgeroepen

Adriaan van der Bijl, die verklaarde een eischer te zijn en mede-curator met Ella te zijn geworden van den insolventen boedel van Marais & Co. Getuige had Ella geene volmagt gegeven om eenig gedeelte van de fondsen des boedels op eigene private rekening te plaatsen. Getuige ontving van hem eene traite voor £600, in Augustus, 1870. Het was eene trikite in betaling voor een verband. Hij had den brief van Ella welke dezelve insloot. Getuige had niets te maken met de Bank. Hij kreeg van Ella het pasboek van de Bank (vertoond).

Ondervraagd door den Prokureur-Generaal:—Ik betaalde nooit eenig geld voor dezen boedel in de Bank. Ik liet die zaak aan Ella over. Hij schreef mij dat hij geene afzonderlijke rekening had gehouden. Ik dagvaardde Ella, en heb een "writ" tegen hem verkregen.

Ludwig Wiener verklaarde een vennoot te zijn in de firma van der Bijl & Co. De vertoonde cheques werden hem gegeven te Queenstown in 1873, door den heer Jeffreys, prokureur voor verweerderesse en een likwidator voor de Bank. Hij had de vertoonde rekeningen van hem ontvangen.

Na de argumenten van de advokaten te hebben gehoord, nam het Hof zijne uitspraak in beraad.

DREW *vs.* DREW.

Dit was een vriendschappelijk regtsgeding tot het verkrijgen eener uitspraak of de boedel van zekeren hr. mej. en Drew (zijnde een wederzijdsch testament gemaakt door beide overledene echtgenooten) nog met een *fidei commissum* moest worden bezwaard, zijnde de erfgenamen verlangend hunne legitieme porties te verkrijgen. De bewoordingen van het testament waren erg dubbelzinnig.

Na eene lange argumentatie besloot het Hof dat de kinderen geregtigd waren op de onbezwaarde erfenis.

SCHEEPERS *vs.* HUGHES.

In deze zaak werd het aanzoek toegestaan met kosten.

Het Hof verdaagde tot gisteren.

DINGSDAG, 28 NOVEMBER.

LE SUEUR, CURATOR IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL VAN PRETORIUS VS. C. J. TAYLOR.

Advokaat Upington voor eischer, verweerder niet vertegenwoordigd.

Deze was een actie tegen een prokureur te Dordrecht, om hem te verpligten, rekenschap te geven van gelden door hem ontvangen voor rekening van Pretorius' boedel als eischers agent.

De volgende getuigens werd ingeroepen:—

Rijk le Sueur, eischer: Ik ben Curator in den Insolventen Boedel van Pretorius. Ik empl yeerde Taylor om de pacht te verkoopen van zekere gouvernementsplaats. Dezen brief (voorgelegd) dd. 3 Nov. 1876, ontving ik van verweerder. De brief hield een verslag in der verkooping. Ik deed herhaaldelijk bij hem aanzoek om verantwoording der gelden. Ten laatste, na instelling der actie, kreeg ik dezen brief van hem (voorgelegd, erkennende dat den eischer een balans van £125 2s. toekwam, behalve de som van £82, de schuld der nietbetaling waarvan hij de schuld legde op rekening der koopers, en belovende het bedrag per volgenden post te zenden). Het geld was niet gekomen.

De Hoofdregter zeide, dat deze eene ernstige zaak was. Hier had men een prokureur, die gelden had ontvangen, doch niet verantwoord. Had men hier een regtsgenootschap als in Engeland, dan zou dat de zaak bepaald in handen moeten nemen. Het Hof deed uitspraak overeenkomstig den eisch, met de kosten, en gaf tevens last, den verweerder op te roepen om op den laatsten dag van den termijn aan te voeren waarom zijn naam niet zou worden geschrapt van de lijst van prokureurs, of hij anders als prokureur gesuspendeerd. Het zou zijn ten voordeele des publieks, indien de prokureurs zich wilden constituëren tot een regtsgenootschap, want nu was het Hof verpligt eene zaak van dezen aard zelf in handen te nemen.

BEHRENS *vs.* FRANKS.

Advokaat Buchanan voor eischer, advokaat Jones voor verweerder. Behrens en Frank waren in dienst geweest bij den heer Pike, een handelaar en subkontrakteur te Broederivier, totdat deze zijn etablissement opgaf. Zij kwamen toen overeen in vennootschap te gaan, en Behrens betaalde differente sommen ten behoeve van dat vennootschap, dat een bezigheid als algemeene handelaars opende te Romansrivier in het distrikt Tulbagh. Behrens werd echter ziek en moest naar Tulbagh gaan, alwaar hij, na verloop van eenigen tijd, vernam, dat Franks den geheelen boel had verkocht. Behrens wilde nu dat Franks zou worden gelast verantwoording te doen van de zaak, en hem zijn wettig aandeel uit te betalen. Voor den eisch werd opgeroepen:—

Frans Behrens, eischer, die verklaarde: Franks vroeg hem om met hem in maatschappij te gaan als handelaars, daar hij reeds voor drie maanden had aanzoek gedaan om eene licentie. Getuige stemde toe en stortte £28, die hij had verkregen van kapt. Petersen, zamen met een paar pond van zijn eigen. De winst zou om de helft verdeeld worden. Getuige kocht een houten huis voor de bezigheid voor £13.10, en betaalde dat bedrag. Franks ging naar Ceres om de licentie te halen, en getuige betaalde £10 als zijn aandeel daarin. Hij betaalde ook £3.15 om het huis in orde te brengen, en £1 als transport. De bezigheid begon op 3 Augustus. Het gestorte geld werd geboekt. Na verloop van twee maanden werd getuige ziek en kwam naar Kaapstad, de bezigheid en zijn kleerkist, waard £18, aan de zorg van Franks latende. Hij had slechts £2 uit de bezigheid getrokken, en wel bij zijn vertrek. Slechts de helft der kleeren kreeg hij terug. De bezigheid was aanvankelijk niet zeer bloeijend; maar toch werd er winst gemaakt. Hij was niet teruggegaan omdat hij geen geld had. Hij had dikwijls aan Franks geschreven en hem om eene afrekening gevraagd; maar te vergeefs.

Door het Hof: Ik vroeg om eene afrekening, omdat ik een eigen bezigheid wilde beginnen.

Contraverhoor: In Julij ll. was ik 21 jaar oud. Toen Pike mijn ontslag gaf, bezat ik £7 of £8. Franks noodigde mij wel voor eene plaats; maar niet omdat ik niets te doen had. Ik kwam met verweerder naar de stad; en betaalde zelf mijn reiskosten. De verweerder verzocht mij, op weg naar de stad, met hem in vennootschap te gaan. Wij gingen aan boord en kregen £28, dat ik plaatste op de tafel en verweerder opnam. Verweerder gaf het geld later terug. Ik kocht het huis in Franks' naam. De licentie was mede in Franks' naam. Ik zorgde bijna al den tijd, tot 26 Sept., voor de bezigheid. Mijn persoon was niet in zeer smerigen staat voordat ik vertrok—mijn lijf was niet vol ongedierte. Ik vertrok niet naar Kaapstad om naar het hospitaal te gaan. Het is niet waar, dat Franks verpligt was om zijn eigen kleeren die ik gedragen had te vernielen. Het was een zeer smerige plaats. Franks heeft een rekening tegen mij ingebragt voor twee maanden kost en logies, voorgeschoten geld, en goederen uit het pakhuis gebruikt.

John Erfort verklaarde dat hij en zijne vrouw soms lieden logeerden. Voor een jaar ongeveer waren getuige en verweerder bij hen gelogeerd. Franks om een handel te beginnen te Broederivier, indien hij geld genoeg kon krijgen. Behrens beloofde Kapt. Petersen om wat geld te gaan vragen. Behrens overhandigde, toen hij terugkwam, wat geld aan Franks. Getuige was met Behrens en Franks gegaan naar Coburn, van wien het houten huis werd gekocht, waarvoor Franks betaalde. Franks had aan getuige gezegd dat Behrens zamen met hem in bezigheid was.

Contraverhoor: Ik kan niet zweren dat Franks zeide dat Behrens zijn vennoot was.

Christiaan Hansen had Behrens het geld van Kapt. Petersen zien brengen. Franks had in het logieshuis gezerd, dat, indien zij het geld kregen, hij en Behrens mooi zouden kunnen aangaan.

Advokaat Buchanan sloot hier eischers zaak.

Advokaat Jones riep op

William Franks, den eischer, die zeide, dat hij een vennoot, en Behrens een klerk van Pike was geweest; met Behrens was hij nooit in vennootschap geweest. Daar de jongen zeer arm was en niets te doen had, nam hij hem met zich naar zijne plaats, en hield hem daar een paar maanden. Voor het houten huis betaalde Behrens met geld dat getuige hem had gegeven. Hij wist niets, hetzij van geld van Behrens, of van Kapt. Betersen. Op de plaats leende eischer hem £10, dat getuige niet had terugbetaald, omdat hij meende een contra-eisch te hebben wegens kost, logies enz.

Contraverhoor: Het huis met "goodwill" en de licentie had hij aan den heer Peiser verkocht voor £60. Getuige was aan boord geweest, toen eischer Kapt. Petersen om geld vroeg, waarvoor wist hij niet. Behrens had gepraat van een winkel te Kaapstad te stichten. Het was niet waar dat getuige Kapt. Petersen's geld van de tafel had opgenomen. Getuige zelf had de £3 15s. betaald voor het opzetten van het huis. Eischer had geen ander loon bij hem getrokken dan alleen kost en logies.

De Hoofdregter merkte aan dat verweerders getuigenis door niemand, eischers op enkele punten door anderen gestaafd werd. Het Hof deed daarom uitspraak dat er wel een vennootschap had bestaan; en dat den eischer £30 toekwam met de kosten.

RICH *vs.* RICH.

Advokaat Maasdorp deed aanzoek uit naam der vrouw, om eene order tot echtscheiding wegens overspel gepleegd te Worcester, door den man, met zekere Agnes Sims.—De man was niet vertegenwoordigd.

Na ondervraging van de eischeres,—den WEerw. Browning, die het huwelijk in de St. John's Kerk had bevestigd—Barend Barendse, vader der eischeres, die getuigenis aflegde omtrent het overspel,—werd het aanzoek toegestaan met de kosten.

Het Hof adjourneerde tot Zaturdag.

WIJNMAKEN.

Het schijnt dat veel aandacht wordt gewijd door eenige lieden, die, zonder twijfel, wijn in hunne soort zijn, om den tegenwoordigen gedrukten toestand van den Kaapschen wijnhandel te verbeteren, waarvan de oprigting eener Kaapsche Wijnbouwersvereeniging het resultaat is. Daardoor zal de verbetering van den wijn niet worden verhaast. Wat deze Vereeniging op het oog heeft, wordt door de verschillende en talrijke kooplieden te Kaapstad en in de buitensteden gedaan. Zij koopen den wijn (zoo als die is) van de wijnboeren, totdat al hun beschikbaar vaatwerk is gevuld, zoo als thans het geval is, zonder dat er eene markt is voor het bezit dat thans wordt gefabrieerd. En als de voorstanders dezer Vereeniging een doel hebben wat beschreven wordt in hunne circulaire, dan zullen hunne pogingen met met succes worden bekroond, evenmin als zulks is geschied met dergelijke instellingen die vroeger worden tot stand gebragt; en er bestaat geene noodzakelijkheid om buiten dit land uit te zien tot het verkrijgen van de hulp van mannen ervaren in den wijnbouw en de bereiding van wijnen; ook zal het bergen van wijn, totdat die oud is geworden, niet vereischt worden voor den uitvoer, evenmin als de vermindering van de invoerbelasting op Kaapschen wijn en de oprigting van agentschappen in andere landen voor den verkoop van een slechten en onverkoopbaren wijn. Evenmin zal het noodig zijn voor wijnboeren om, leden te worden eener Vereeniging, ten einde voorzien te worden van vaatwerk tegen matige prijzen. Velen, die aan dit onderwerp niet hunne ernstige aandacht hebben gewijd, hoopten vurig op succes door middel van dit plan; en gewag werd gemaakt van de belangwekkende poging dezer voorgestelde maatschappij met een kapitaal van £100,000, om de produktie van wijn in deze kolonie aan te moedigen, met het oog op een grooten winsgevenden uitvoer. Doch wanneer dit allergewigtigste oogmerk niet kan worden bereikt door de wijnboeren die in dit land ook de wijnbereiders zijn, en indien zij niet alles in het werk stellen tot de verbetering hunner wijnen, kunnen deze nooit een stapelprodukt voor uitvoer worden. Dewijl zij geene genoegzame aandacht wijdden aan de behoorlijke rijpheid der druif voor het persen, runneerden zij den wijnhandel, en bedierven zij hunne vooruitzigten geheel en al; en zoo lang als zij hardnekkig voortgaan alleen kwantiteit en niet kwaliteit op het oog te houden, zoo lang zal er geene markt gevonden worden voor hunne wijnen.

Het inzamelen en persen van onrijpe druiven tot het maken van wijn is de voornaamste oorzaak van het produceren van zoo slechten wijn in deze kolonie. Druiven die geperst worden vóórdat zij behoorlijk rijp zijn geworden, bevatten niet de noodzakelijke suikerstof, en moeten een armzaligen wijn opleveren, waaraan de onontbeerlijke olie ontbreekt, een wijn, die de bijmenging van eene zoo groote hoeveelheid alkohol vereischt om geschikt te worden voor uitvoer. Derhalve behoeven de wijnboeren, en het is hun bepaalde pligt, daar de zaak geheel van hen afhangt, een goeden, gezonden en smakelijken wijn te produceren, een wijn die, als slechts zorg wordt aangewend, met voordeel kan worden bereid, en waaraan eene kwaliteit kan worden gegeven dien in staat stellende met wijnen van andere landen te wedijveren. De Kaapkolonie levert de beste druiven op, die tot groote volkomenheid kunnen worden opgekweekt, en wanneer men dezelve toelaat de behoorlijke rijpheid te verkrijgen, wordt de daaruit gewonnen wijn gewaardeerd en smakelijk gevonden. Een goede, gezonde wijn kan worden geproduceerd, die geschikt is voor uitvoer, vooral van de koloniale druif bekend als de "groendruif," welke de allergezondste is om te eten en niet in andere deelen der wereld wordt gevonden. Deze druif wordt thans niet op uitgebreide schaal verbouwd, en wijnstokken, waarbij niet op kwaliteit wordt gelet, worden daarvoor in de plaats gesteld, als zij maar sap bevatten.

De pontacdruif moet men laten rijp worden, totdat zij bijna in eene rozijn verandert; ten einde daarvan de donkere kleur van den wijn te verkrijgen. Na de gisting worden de stengels geperst om de kracht uit de gom-harsachtige doppen te trekken, waarin de kleur te vinden is. De pontac-druif wordt eer ler rijp dan de gewone druif. Het sap van de laatste wordt, om duidelijke redenen, vermengd met de geperste pontacdruif, ten einde gisting te weeg te brengen, ofschoon het niet noodzakelijk is; doch dit is de gewoonte. Daarom, ten einde de nadeelige gewoonte te vermijden van het bijmengen van het sap van onrijpe druiven, kan de pontacdruif, wanneer zij geschikt is om te worden geperst, worden afgesneden, gesorteerd, en bewaard, totdat de gewone druif behoorlijk rijp is geworden. Als deze methode wordt gevolgd, zal men een voortreffelijken pontac verkrijgen, die kan wedijveren met de gezondste wijnen welke bekend zijn.

Dat behoorlijk rijp geworden druiven heerlijke wijnen opleveren, wordt heel goed verstaan door de meeste wijnbouwers, en voorzeker door de ervarenen onder hen, zoo als zal worden bewezen door den eerstvolgenden wijnoogst; en terwijl de wijn onverkoopbaar blijft, zal de boer een gedeelte van zijn oogst in voorraad moeten houden, en derhalve niet genoegzaam vaatwerk hebben voor zijn eerstvolgenden oogst; en aan de druiven zal noodzakelijkerwijze moeten worden overgelaten tot hare natuurlijke rijpheid te komen, waardoor eene verbeterde kwaliteit van wijn zal worden geproduceerd. Dit resultaat zullen vele wijnhandelaars hebben opgemerkt gedurende den vroegeren gedrukten staat der markt. Indien de wijnboeren hunne neiging ten gunste van kwantiteit wilden laten varen, en hun surplus-kapitaal wilden beleggen in additionelen arbeid voor het sorteren, uitlezen, afstroopen der korrels van de trossen der geplukte druiven, zoude men een uitgezochten wijn verkrijgen met snelle en goede winst; veel grooter dan men kan verwachten van eene belegging in aandeelen eener wijnmaatschappij, die slechts weinig vooruitzigt op succes kan hebben, onder het vroegere en het tegenwoordige stelsel dat door de wijnfabrikanten wordt gevolgd.

Verkoopers van Kaapsche wijnen en anderen die zich bezig houden met den handel, moeten mannen zijn ervaren en bekwaam in de bereiding van wijnen; opdat die, welke ter markt worden gebragt door de boeren, zoo kunnen worden gedokterd dat zij verkocht kunnen worden. Voor eenige dagen werd beweerd, en zulks verscheen in druk, dat wijnkoopers niet veel ouden wijn in voorraad hadden voor uitvoer. Toegegeven dat dit het geval is, waar is dan de noodzakelijkheid daarvoor, wanneer wijn gemaakt van goed rijp geworden druiven, aan welks gisting zorg en oplettendheid besteed is, die geschikt is voor uitvoer, van achttien maanden oud, en kan worden vervoerd met minder dan 26 graden proefspiritus? Wijn van deze soort werd gedronken in Europa, en haalde dikwijls betere prijzen dan oudere wijn; en was niet, zoo als de wijn van den tegenwoordigen tijd, alleen geschikt om als mengsel te dienen.

Velen zal het vreemd toeschijnen hoe de wijnboeren hunne eigene belangen zoo konden benadeelen. Desniettemin is zulks het geval, en van deze praktijk willen zij niet afwijken, terwijl een eenvormige prijs bestaat. Het is de pligt van iederen wijnboer om zijne beste pogingen in het werk te stellen tot de produktie van een verkoopbaren en voor uitvoer geschikten wijn. Het is betreurenswaardig dat er zulke onwilligheid bestaat, zoowel in hun eigen belang als dat der kolonie in het algemeen.

In vroegere tijden werden groote hoeveelheden Kaapschen wijn naar Australie verscheept. Thans wordt aldaar genoeg wijn geproduceerd en uitgevoerd, en met de zorg en aandacht die daaraan worden gewijd, wordt eene gereede markt daarvoor gevonden. De groote massa van Kaapschen wijn, zoo als die was, en naar Engeland werd uitgevoerd, terwijl de oude differentiele invoerbelasting bestond, werd niet alleen geconsumeerd, maar gebruikt voor vermenging. Toen werden de ordinaire wijnen van Spanje uit de Engelsche markt geweerd, wegens de hooge invoerbelasting, en toen deze werd gelijk gemaakt, nam deze wijn de plaats van den Kaapschen wijn in, welke dadelijk uit de markt werd verdrongen; en daar geene pogingen werden in het werk gesteld om eene verbeterde kwaliteit te verkrijgen, kon de Kaapsche wijn zijne vroegere positie niet herwinnen; en thans, dewijl de wijnbouwers van dit land ook de wijnbereiders zijn, behooren zij uit hunne sluimering te worden opgewekt tot een gevoel van pligt, om zorg en bekwaamheid te besteden aan de gisting, en elk middel moet worden aangewend om de temperatuur tot den laagst mogelijken graad te reduceren gedurende dat proces; en zoodra het schuim zigtbaar is boven op de doppen, moet het sap worden overgetapt uit de gistkuip in een stukvat, waar de gisting, evenwel, zal voortduren op hevige wijze. Doch ten einde dezelve te bedwingen, moet het overgetapt worden uit het verhitte vat ten minste eens in de week; en wanneer de gisting bedaart, moet het onder gesloten gisting worden geplaatst door middel van gutta-percha buizen van vold ende lengte, vastgemaakt in een gat gemaakt door het spongat, of een topluig, digt gemaakt met pothlei, en neergebogen in een emmer water geplaatst tusschen twee stukvaten, om te dienen voor beide, met een verschen voorraad water des morgens en des avonds. Op het oogenblik dat het opborrelen ophoudt, moet dat vat worden afgetapt van het bezetsel, en tien gallons spiritus van wijn van 30 graden bij een stukvat worden gevoegd. Dit bezetsel verschaft, wanneer het in den wijn wordt gegist, den grondsmaak waar over zoo veel wordt geklaagd.

De wijn is thans klaar om te worden verkocht en aan den winkooper geleverd, die hem dan kan bereiden voor eenig bijzonder doel.

En nu ontstaat de vraag, hoe men de wijnboeren zal bewegen om hunne roekelooze gewoonte te verwisselen tegen eene wetenschappelijke behandeling. Dit kon waarschijnlijk worden gedaan door verscheidene premien uit te loven en toe te wijzen voor de best gekeurde kwaliteit van de opbrengst van een oogst, te worden tentoongesteld gedurende de maand Mei, wanneer de wijn geschikt zal zijn voor overzending, de dag en datum te worden bekend gemaakt door middel van advertenties; en alle wijn die vertoond wordt voor eene premie, te worden verkocht per veiling, wanneer de kwaliteit hare verdiende belooning zal ontvangen.

Ik besluit deze opmerkingen met de volgende zamenvatting, die, wanneer dienovolgens wordt gehandeld, een wijn zal doen produceren in staat om met dien van andere landen te wedijveren:—

Een geriefelijk en overvloedig gelucht pakhuis voor het gisten, schoon gehouden, en koud; Goed geripte drijven, uitgelezen en gesorteerd; de druiven te worden gesneden op een namiddag van een heeten dag, en niet te worden geperst vóór den avond of gehouden tot den morgen; na elke gisting en vóórdat pas geperste druiven worden toegelaten, moeten de gistkuipen worden gespeld met koud water van binnen en van buiten; onmiddelijke overtapping van het sap van de doppen, wanneer de gisting zich vertoont; de alloop niet te worden gebruikt voor het maken van wijn; herhaald aftappen van de most, na onder gesloten gisting te zijn geplaatst; op het oogenblik dat de gisting ophoudt, moet de most getapt worden van het bezetsel, en 10 gallons spiritus van wijn moeten bij een stukvat worden gevoegd; de trapbalies en alle gereedschappen gedurende den dag gebruikt moeten behoorlijk gespoeld en schoongemaakt worden vóórdat zij den volgenden dag worden gebruikt. Hier hebt gij het geheele geheim der wijnbereidring.

VOORSPOED.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

DE NORMAALSCHOOL.

Achter de Paarl, 25 October 1876.

Aan den Redakteur,—

Mijnheer,—In uw inleidingsartikel van 8 dezer zie ik dat gij opsomt omtrent de geschiktheid der verschillende plaatsen voorgesteld voor de Normaalschool. Omtrent de Kaapstad ben ik het volkomen met u eens, dat de Afrikaansche geest daar niet den boventon heeft; en daar de toekomstige onderwijzers toch meest voor de buitendorpen en den boerenstand zullen benoodigd zijn, is het toch van groot belang, dat zij van een gezonden Afrikaanschen geest zullen doordrongen zijn. Dan spreekt gij uw gevoelen uit omtrent de Paarl; van den Gereformeerden geest, die er magtig en allesoverheerschend is; dan omtrent de zeden en gewoonten: dat de ingezetenen het niet beneden zich achten om van hunne beste zonen af te staan voor ambachten en handwerken, zoowel als voor de boerderij; terwijl zij, indien daartoe geroepen, ook gereed zijn om ze af te zonderen voor den kansel en de civiele dienst. Nu, mijnheer, daar onze Leeraar sedert eenige maanden aan een ziekbed gekluisterd ligt, en de Synode niet kon bijwonen, zoo is er ook geen voorstel gedaan om de school in ons dorp te hebben: en daar Wellington in zeden en gebruiken overeenkomt met de Paarl, zou ik denken, dat de school nu daar moet gevestigd worden. Ook uit een geldelijk oogpunt beschouwd, zou ik denken, dat Wellington of Robertson moet gekozen worden. Het is toch over het geheel bekend, dat de jongelingen, die zich aan het onderwijzersvak gaan wijden, meestal tot de behoeftige of arme klas behooren; en indien ik wel heb verstaan, zal een jongeling op die twee plaatsen voor £35 per jaar kunnen opgeleid worden, en in de Kaapstad zal het wel dubbel dat bedrag wezen, zooals blijkt uit het Ladies' Seminarie in de stad, waar £66 voor een leerling geworderd wordt. Dan nog, ik zie dat vele leden der Synode er geen bezwaar in maken omtrent de vele afleidingen in de stad. Ik voor mij zie er wel groot bezwaar in. Wel is waar, dat de stad vele goede hoedanigheden bezit, zooals door vele leden der Synode is aangehaald; maar dat neemt mijn bezwaar niet weg, dat de stad niet de geschiktste plaats is. Ik zie in de kourant, dat de Synode eene commissie heeft benoemd om de plaats te kiezen voor de school. Moge zij deze mijne wenken in overweging nemen, zoo zal ik mij zeer verblijden.

Ik ben

ONPARTIJDIG.

DS. LION CACHET EN DE HEER BUHRMAN.

Kaapstad, 25 November, 1876.

Aan den Redakteur.

Mijnheer.—Den heer Buhrman dank zeggende voor zijn onpartijdig schrijven in uw blad van heden, maak ik van de gelegenheid gebruik om hem als voor den Heer de verzekering te geven, dat ik met de door hem aangehaalde woorden uit mijne "VIJFTIEN JAREN IN ZUID-AFRIKA," pp. 133, *er ook in de verste verte niet aan gedacht heb hem aanstoot te geven, of ook zelfs maar onvriendelijk te behandelen.* Ik heb in mijn boek eenige mededeelingen willen doen aangaande de Republiek en onze

Z. A. Republiek, Distrikt Middelburg,
te "De Emigratie," 26 Oct. 1876.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik kan niet nalaten om UEd.—alsmede de Redakties van het *Volksblad, the Standard & Mail* en de *Express* in den Oranje Vrijstaat—mijn opregten dank te betuigen voor de bereidwilligheid waarmede mijn schrijven van hier, dd. 10 Augustus ll., (zie *Zuid Afrikaan en Volksvriend* van 6 September ll.) opgenomen is, —en verder het oordeel door u allen daarbij over mijn persoon en karakter geveld.—Ik verblijd mij met volle regt, omdat ik bemerk, dat *die* sóóveel geruchtmakende zaak over "*het vroeger zoo-genaamde Sekukuni's land*" nu toch meer opgehelderd is,—en ik zelfs door een privaat schrijven van den Redakteur van de *Express* te Bloemfontein mogt vernemen, dat door dat mijn schrijven velen de oogen zijn opengegaan, en ik zelfs in uwe couranten tot 7 October ll. bemerkte, dat niemand dat mijn schrijven wederlegd heeft, waartoe trouwens geen kans bestaat, omdat gezegd mijn schrijven waarheid is, en het slechts een paar misstellingen door fouten, door mij gemaakt, bevat, en er verder een paar sinstorende drukfouten in voorkomen.

De voornaamste fouten zijn dat ik gemeld heb, dat die grond door Sincoeba van de Mantateese-Kaffers afgenomen is.—Dit moet zijn *Saboesa*, (dezelfde Koning, die den Zulu-koning *Dingaan* bij deszelfs vlugt uit Natal gedood heeft), en zijn broeder *Sincoeba*, dewelke als voogd van den toen later regerenden onmondigen Koning Umzwaas als Regent het bestuur in handen had. Verder heb ik het jaargetal van den eersten koop gesteld op 1847; dit moet zijn, en is, *1846*.—Verder is door u gesteld, dat *wij* belet werden om in Natal geweren, kruid enz. ten onzen behoeve te *verkoopen*. Dit is fout en moet gelezen worden: "*ten onzen behoeve in te koopen.*" De verdere kleine fouten denk ik niet noodig te zijn om aan te roeren, daar zij niet *bepaald* sinstorend zijn.

Ik soude dus *nu* over deze zaak (met *Sekukuni*) het stilzwijgen kunnen bewaren, daar ik geen tegenpartij ontmoet; maar wat *zij* (de tegenpartij) nalaat, veroorzaakt een ander mij. *En wie is dat?* zult gij en andere vrienden der waarheid vragen. Ik antwoord:—Het is de Rapporteur, die de berigten geschreven heeft, welke in uwe Courant No. 4,236 van 7 October 1876, voorkomen, getiteld:—"*De Transvaalsche Volksraad.—De Secocoeni-kwestie.*"

Het door mij gesprokene, in dat stuk vermeld, is zóó zonderling beschreven, dat ik mij ten hoogste over dat Rapport verwonder,—en waarlijk het is verward en in vele opzigten in tweestrijd met mijn schrijven van 10 Augustus jongstleden. En ik gevoel mij verpligt om *zelf* het toen door mij gesprokene *zoo goed mogelijk te repeteren*, waardoor mijn schrijven van 10 Augustus ll. nog meer verduidelijkt zal worden.

Ik was in September ll. als lid des Volksraads te Pretoria, en was weder, als in 1874, daar gekomen als een standvastige *opposite-man*, zoo als ik (met regt) in het *Volksblad* genoemd ben. Toen in die zitting de motie van de heeren T. S. Hutchinson en Michiel van Breda aan de orde kwam, (zie uwe Courant no. 4,245 van 4 October 1876) werd door ZHEd. den Staatspresident die zaak als daar vermeld opgehelderd in de drie koop- (of ruil) brieven van dato 25 Julij 1846, 21 Julij 1855 en Julij 1866, voorgelezen, alsmede een document of accoord door het Gouvernement van Lijdenburg getroffen met wijlen Sekwatie, dd. 17 November 1857. Toen die stukken voorgelezen waren, waren alle leden bijzonder opgeruimd en werd door velen verklaard, dat zij nooit gedacht hadden dat die zaak en onze regten tegenover Sekukuni *zóó goed en wettig waren*. Niemand maakte eenig bezwaar of tegenwerping, ja, ik kan zeggen, *allen waren verblijd*, of minstens overtuigd, dat onze regten onbetwistbaar waren. En op de vraag van onzen Voorzitter, of iemand nog over die zaak wenschte te spreken, waarop allen ten antwoord gaven, dat zij voldoende inlichtingen en overtuiging bekomen hadden, stond ik op. (Ik had geen enkel woord over die zaak gesproken of eenige inlichting gevraagd, en was waarlijk verblijd, dat al mijne medeleden zóó overtuigd waren van ons goed regt.)

Gelukkig was uwe Courant van 6 September ll. nog niet te Pretoria, en ik had geen copij van dat mijn schrijven medegenomen, en slechts aan enkelen verhaald (ook aan den Staats-president), dat ik een schrijven over die zaak tot verdediging onzer regten aan u verzonden had. Ik stond dan op en verklaarde, dat ik niet tevreden was met de bekomen inlichtingen, en vroeg aan ZHEd. den Staats-president het navolgende ongeveer, en zeide ook: 1. Dat ik met die zaak goed bekend was en de echtheid nooit betwijfeld had; maar dat later twijfel bij mij opgekomen was, waarvan ik later de oorzaak zoude opgeven, maar nu verlangde van ZHEd. te vernemen, of die documenten, toen voorgelezen, wel wettige stukken zijn, en wel waarlijk op *die* datums geschreven waren? 2. Of, toen ZHEd. vernam, dat er menschen waren die, volgens de Couranten, aan de echtheid twijfelden, ZHEd. toen onderzoek gedaan heeft—of het wel *wettige* documenten zijn?

3. Wanneer ZHEd. voor de eerste maal vernomen of bevonden heeft, dat Sekukuni aanspraak op de gronden van het distrikt Lijdenburg maakte, en het zijn eigendom genoemd heeft?

4. Of ZHEd., toen hij vernam dat de courant de *Gold Fields' Mercury* zulke valsche geruchten verspreidde, daartegen geen maatregelen genomen heeft?

5. Of het bewezen kan worden, dat de Umzwasie Kaffers met den koop van dien grond niet omgeloopen of misleid zijn, of misschien zelfs gedwongen zijn om afstand van dien grond te doen?

Met *die vragen te doen bereikte ik* MIJN doel! Ik lokte discussien uit, ontving, volgens de opgave vermeld in uwe courant van 7 October ll., antwoorden van ZHEd. den Staatspresident. Het lid van den HEd. Uitv. Raad J. C. Holthausen, ook de heer J. R. Lijs, verdedigde onze regten, en ik werd zelfs door een der leden, den heer A. J. Munnich, heviger aangevallen dan uwe berigten vermeldden. In zijn *ijver* ging ZEd. zelfs te ver tegen mij.—Meerdere leden spraken, hoewel zachtzinnig; maar allen betoonden dat het hun leed deed, dat ik de wettigheid van die zaak en ons regt door mijn vragen aangevallen en in twijfel gebragt had.

Toen men mij genoeg over den hekel gehaald had, nam ik weder het woord, en sprak nagenoeg het volgende:—

"Ik zie men is verdrietig omdat ik *zulk* een aanval gedaan heb; maar als men goed opgelet had, zoude men hebben kunnen, ja moeten begrijpen, dat ik een plan had daarmede;—dat, als men gelet had op mijn 1ste en 4de aanmerking of vraag, en zelfs dat ik in het midden van de opheldering van ZHEd. den Staats-president hard, zoodat allen het konden hooren, gezegd heb: "Dat de meeste getuigen van dien grondhandel nog in leven zijn," men genoeg had kunnen begrijpen dat ik met het maken van die aanmerkingen een *doel* moest hebben. En, mijne heeren, dat doel is bereikt. Ik ben bekend—en U kan het bekend zijn, dat er honderden menschen in de Republiek kunnen zijn, en dat er duizenden in Natal, Oranje Vrijstaat en Kaapkolonie, en millioenen menschen in Europa, vooral in Engeland, zijn, die de wettigheid van onze regten en van die documenten betwijfelen zullen. De eersten (in ons land) zullen niet zoo rondweg voor den dag durven komen; maar de anderen doen het reeds. Zie daarover de nu laatst ontvangen depêches van Lord Carnarvon en ZExc. Sir H. Barkly. Ik ben gewoon dat onze regten en bewijzen door het Britsche Gouvernement steeds *of niet erkend of in twijfel getrokken* zijn, en wij daardoor al veel schande en schade hebben ondergaan. *Nu heb ik die vragen gedaan*, omdat niemand in dezen Volksraad het kon of wilde doen, en om daardoor te beproeven of onze Regering er op voorbereid en in staat is, om die vragen behoorlijk op te lossen, als zij onverwachts gedaan worden door het Britsche Gouvernement of anderen. Ik heb bevonden dat ZHEd. dit niet kon, omdat die zaak reeds zoo vele jaren geleden geschied is, en ZHEd. dus niet kon weten welke der daarin gehandeld hebbende personen en getuigen nog leven, of waar de levenden woonachtig zijn. Teregt heeft de heer J. C. Holthausen, lid van den Uitvoerenden Raad, op mij gewezen en gezegd, dat ik met die zaak bekend ben, en ik in staat ben om meerdere bewijzen bij die documenten voor te brengen. Welnu, ik zal en wil dat *nu doen*, opdat, als ik mogt komen te overlijden, vóórdat die zaak buitenslands als wettig erkend is, ons Gouvernement door mijne nu te geven inlichtingen niet alles wat noodig is bekend worde.—

Na deze inleiding verzocht ik de documenten ter inzage.

En na een paar onduidelijk geschreven woorden in den koopbrief van 25 Julij 1846 voorgelezen te hebben, begon ik met de handteekeningen:

1. De naam die in de *Goldfields Mercury* ook als onleesbaar gemeld is, hoe fraai dezelve ook geschreven is, is de wettige naamteekening van wijlen den heer Stefanus Johannes Janse van Rensburg, destijds Commandant van de afdeeling Ohrigstad (nu Lijdenburg). Die heer is aldaar overleden in het begin van het jaar 1849; maar heeft mij in 1848 de wettigheid van dien koop verhaald, en alzoo ook zijn naamteekening op dien koopbrief.—2. De heer Willem François Joubert, toenmaals Veldkornet in het distrikt Ohrigstad; leeft nog en woont nu nabij mijn woonplaats in het distrikt Middelburg. Het is dezelfde heer, die als Kommandant-Generaal van het distrikt Lijdenburg in 1855 mede het restant der gronden van Umzwaas, Koning der Zulu's, gekocht heeft. 3. De Getuige Lourens de Jager is voor eenige jaren overleden. 4. De Getuige Johannes C. Steijn, in 1846 Veldkornet van het dorp Ohrigstad, leeft nog en is nu woonachtig op het dorp Potchefstroom. 5. De Getuige Jan Mathijs de Beer, vroeger Veldkornet te Lijdenburg, is in 1875 overleden nabij het dorp Lijdenburg. 6. De Getuige Jacob Lotter leeft nog en woont thans in den Oranje Vrijstaat, of ik denk beter te zeggen in het distrikt Wakkerstroom: (Nota, betreffende deze verbeterde opgaaf was de heer T. S. Hutchinson, L. v. d. V. R., zoo goed mij de fout in mijne opgave te laten herstellen.) 7. De Getuige Johannes Hendrik Breijtenbach, leeft nog en woont te Krugerspost, zijnde bij het Lid van onzen Volksraad. 8. De Getuige Philippus Jeremias Coetser leeft nog en is woonachtig nabij het dorp Lijdenburg, zijnde ook een gekozen Lid voor onzen Volksraad.

Al de genoemde personen (uitgenomen de heer Jacob Lotter) hebben aan en bij mij de wettigheid van hunne naamteekening en dien handel erkend. Daarna ging ik tot het bewijs der naamteekening van de Kaffers over; zijnde: 1. de Kafferkoning Umzwaas, toen onmondig en nu overleden, dewelke herhaaldelijk de wettigheid van dien koop aan mij persoonlijk bevestigd heeft. 2. de naam van Sincoeba, zijn oom, zijnde een broeder van zijn vader, Koning Saboesa, en in 1846 regerende als voogd van den onmondigen Koning Umzwaas. Verder heb ik opgegeven dat ook die overleden is, maar dat ik met denzelven van af 1849 goed bekend was, en ook hij dien koop en handteekening als deugdelijk gedaan en wettig erkende. 3. Heb ik verslag gedaan, even als boven, van alle naamteekeningen der Kafferkapiteins, waarvan enkelen (vooral Groot-Kapiteins) nog in leven zijn, maar ook die, verklaarde ik, hebben dien koop enz. bij of aan mij erkend als boven. Verder verklaarde ik: Dat ik van af 1848 tot 1860 niet beter geweten heb, dan dat de geheele koopsom in 1846 betaald was. In 1860 bevond ik dat maar ongeveer de helft betaald was. Umzwaas, toen nog in leven, heeft nooit om die restant-betaling gevraagd; en toen ik die zaak uitvond, heb ik dadelijk zorg gedragen, dat het Gouvernement die schuld betaalde. Umzwaas was verblijd over die betaling; maar vroeg geen rente of iets van dien aard. Daarop is de kwitantie op dien koopbrief door velen getekend.

Daarop begon ik te handelen over den tweeden koopbrief, van 21 Julij 1855. Deze zaak ging als de voorgaande. De grond werd toen gekocht van a Elandspruit, zuidwaarts, tot aan de lijn des Zulu-Kouings Panda (nu Cetchwayo), reeds op 10 Aug. ll. door mij beschreven.

Deze gronden werden door Umzwaas vermild aan de ingezetenen van het distrikt Lijdenburg; maar door ons werden dadelijk in banden van den Volksraad die koopbrief en gronden gesteld. Wij konden toen niet anders en beter in die zaak werken, omdat er verdeeldheid in het land was, en wij bevreesd waren dat, als het plan om dien grond te ruilen ruchtbaar werd, dan anderen in Natal, enz. ons konden voorwerken, en onze goede kans verijdelen.

Doordien in deze zaak het door u gepubliceerde verslag nog onduidelijker is dan ten opzigte van den koopbrief van 1846, ben ik verpligt om op nieuw het door mij in den Volksraad gesprokene kortelijk te herhalen.

1. De Kommandant Generaal W. F. Joubert, (hiervoor genoemd) ging dan naar Umzwaas en ruilde dien grond ook voor een aantal beesten, en is een der toekenaren van dien koopbrief.

2. Als klerk azeerde toen Willem J. de Clerck, Ierlander van geboorte, toen reeds langen tijd woonachtig in het distrikt Lijdenburg, en nu nog aldaar woonachtig.

3. De eerste getuige op dien koopbrief geteekend hebbende is de oude heer Jacob de Clercq, nu nog in leven en woonachtig boven aan de Comaderivier in het distrikt Lijdenburg.

4. De tweede getuige is de heer Ludewijk J. de Jager, nu woonachtig in het distrikt Utrecht, Z. A. Republiek.

5. 3de Getuige is Hendrik de Clercq, Jz., (zoon van genoemden J. de Clercq, Sr.).

6. 4de Getuige is Frederik J. Joubert, W. F. zoon, nu veldkornet in de wijk Steelpoortarivier, distrikt Lijdenburg.

7. Ook de Kaffer-koning Umzwaas heeft dien koop gedaan en tot op zijn afsterven steeds als wettig gedaan blijven erkennen. Zoo mede zijne groote Kapiteins met dewelke *ik* als afgevaardigde van het Gouvernement en den Volksraad veel zaken behandeld heb.

Ook was ik in 1868—als gevolmagtigde en lid des Volksraads—bij den Grooten Raad of de Regenten van de Umzwaties (Umzwaas was toen al verscheidene jaren dood); toen ik die zaak daar weder besproken en daar zij duplicaat van al de koop en afstand-brieven van 1846—1855 en 1866 ontvangen hadden, hebben zij mij dezelve op mijn verzoek nog weder vertoond, en vroegen mij, waarvoor meenen wij die papieren bewaren? Ik heb hun toen weder aanbezegd: Bewaart die; want het kan nog goed voor uwe en onze kinderen zijn.

De zaak van 1866 zal ik maar niet verder behandelen, doordien die koop maar was, om hunne verdere *vermeende regten* of *aanspraken* om des vredes wille over te nemen.

Ik heb *toen ook* in den Volksraad bekend gemaakt, dat ik, naar aanleiding van een inleidingsartikel der *Volksvriend*, en door de *Zuid Afrikaan en Volksvriend*, besloot om onze zaken te verdedigen, en dientengevolge op 10 Augustus jl. een stuk geschreven en ter plaatsing naar de *Zuid Afrikaan en Volksvriend* verzonden heb. (Gezegde courant is kort na bovengemelden datum te Pretoria aangekomen, en dus werd zulks dan toen spoedig algemeen bekend.)

Ik heb buiten het bovengemelde veel gesproken tot opheldering; maar doordien zulks alreeds in mijn schrijven van Augustus ll. vermeld is, denk ik het overbodig te zijn om alles weder te herhalen, daar gezegd schrijven door dit meer opgehelderd worden, de beide stukken bijeengenomen, nu—denk ik—voldoende zijn. Alleen wil ik nog melden, dat ik aan den HEd. Volksraad kennis gaf, dat ik in Februarij 1870 met den WEd. heer S. J. Paul Kruger (toen Kommandant Generaal), nu lid van den Uitvoerenden Raad, op order van ons Gouvernement, en met andere personen, als een commissie gezonden ben naar de Regenten van het koninkrijk van wijlen Umzwaas, en dat wij toen, onder andere zaken, ook eene generale kwitantie bekwamen, inhoudende hunne verklaring, dat zij alle koopsommen van 1846—1855 en 1866 geheel ontvangen en dus *niets* meer van ons te verderen hebben.

Doordien het Gouvernement dezer Republiek, ook op aandrang van den Volksraad, beloofd heeft, dat spoedig die koopbrieven hiervoorgemeld en andere daarbij benoorende stukken gepubliceerd zullen worden, zoo vind ik het noodzakelijk te zijn om deze *meer duidelijke* opheldering spoedig bekend te doen worden, opdat daardoor verkeerde uitleg en opvatting voorkomen mogen worden. Men bedenke steeds, dat dit in mijn voorgaand schrijven zonder eenig behulp van documenten of copijen dat van gedaan werd, en zelfs mij de tijd ontbreekt om door overschrijving daarin eenige verbetering te brengen. En dat is de oorzaak, dat het misschien voor enkele lezers niet in bovenvermelde orde gerangschikt is.

Verder kan ik hierbij voegen, dat, daar de WEd. Heeren M. W. Pretorius, vroeger Staatspresident, S. Paul Kruger, en Isaac C. Holthausen, leden van den Uitvoerenden Raad, tegenwoordig waren in de Volksraadzitting, heb ik voortdurend in zaken die hun bekend konden zijn hun advies over mijn spreken verzocht. En steeds erkenden zij, dat ik die zaken naar waarheid vermeldde. Dit verstrekte ook weder tot bewijs dat de door mij verhaalde daadzaken den toets van wettig onderzoek kunnen doorstaan.

Mijnheer de Redakteur,—door de ontvangst, die mijn vorig schrijven te beurt viel, wil ik verwachten dat ook dit schrijven die eer te beurt zal vallen, en herhaal daarom weder mijn verzoek van 10 Augustus ll.: dat ook andere Redakties van couranten dit schrijven weder opnemen, ook in de Engelsche taal, opdat daardoor zoo mogelijk de verkeerde indruk dien andere schrijvers veroorzaakt hebben weggenomen, wordende, er geen langer verwijt of beschuldigingen in deze zaak tegen de Republiek ten behoeve van den rebel Secocoeni plaats mogt vinden.

Ook verzoek ik den rapporteur, die mijn woorden niet goed of ten volle overgebragt heeft, het mij ten goede te houden, dat ik dit in deze verbeterd heb.—Daar ik denk dat zijn rapport ter goeder trouw gedaan is; maar doordien ik somwijlen haastig spreek en de letter R. niet of maar zeer gebrekkig uitspreek, is het misschien moeijelijk om mijn spreken met schrijven behoorlijk bij te houden.

Ik verzoek ook aan die Redakties die dat stuk plaatsen of daaromtrent aanmerkingen maken, toch zoo goed te zijn om mij een exemplaar van zulke courant te zenden, ook in de Engelsche taal, welke eer mij de redakteur van de *Express* te Bloemfontein bewees. Mogt zulks post- of andere kosten veroorzaken, wil ik verzouwen dat u, mijnheer de Redakteur, zulks wel zult voldoen in rekening met mij; tegenschrijvers bepaal ik bij mijn verzoek gedaan in mijn schrijven van 10 Augustus, ll., vermeld in de *Zuid Afrikaan* van 6 September, en ben uw dienaar,

H. T. BUHRMANN.

Stellenbosch Bank.

Kennisgeving aan Aandeelhouders.

OVEREENKOMSTIG de 54ste Sectie der Acte van Overeenkomst der Stellenbosche Bank, geschiedt bij deze Kennisgeving, dat een Speciale Algemeene Vergadering der Aandeelhouders zal worden gehouden aan het Kantoor der Bank op **MAANDAG, 4 December e.k.**, wanneer een staat van de Zaken en Gangelegenheden der Bank hun ter overweging zal worden voorgelegd.

Op last,
C. F. BEIJERS, A.zn.,
Agterend Kassier.

Stellenbosch Bank,
31 Oct., 1876

"DE PROTECTEUR,"

BRAND

Assurantie Maatschappy,

MARKTPLEIN, KAAPSTAD,

OPGERIGT

Den 29sten September 1838,

KAPITAAL £65,968 6s. 5d.

DIREKTEUREN:

De Wel-Ed. Heer W. C. KUYS, President
„ „ I. P. H. VAN DER POEL Vice,
„ „ D. A. DE VILLIERS,
„ „ P. U. LEIBBRANDT,
„ „ G. J. DE KORTE,
„ „ W. J. VAN DE VEN,
„ „ J. J. HOFMEYR,
„ „ CHAS. BARRY,
„ „ J. C. WESSELS,

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. Heer J. J. STEIJLER, Sr.,
„ „ S. V. HOFMEYR,

Agenten in de Buitendistrikten:

Bredasdorp,	De hhr.	Dauveis & Co.
Beaufort West,	De Heer	C. S. Pillans
Burgersdorp,	„	F. R. Tennant
Caledon,	„	C. A. M. de Vos
Calvinia,	De Hh.	Gebroeders Heilbron
Ceres,	De Heer	W. F. Stamper.
Colesberg,	„	D. Sluiter
Darling,	„	M. Versfeld
D'Urban,	„	F. J. v. H. Duminy
Fraserburg,	„	J. Brittain
George,	„	S. J. C. Gird
Graaff-Reinet,	„	F. K. te Water
Heidelberg,	„	D. Scholtz
Hopefield,	De Heer	A. G. H. van Breda
Kaysna,	De Heer	Geo. Bainbridge
Malmesbury,	Malmesbury Ex. Kamer	
Mosselbaai,	De Hh.	Hudson, Vreede & Co.
Montagu,	De Heer	D. S. van der Merwe,
Murraysburg,	De Heer	G. H. Meiring
Oudtshoorn,	De Hh.	Hudson, Vreede & Co.
Paarl,	De Heer	A. J. Becker
Pikenberg,	„	J. Zoer.
Prince Albert	„	
Riversdale,	„	Gijsbert Reitz
Richmond,	„	L. van der Poel
Robertson	„	J. S. Lewis,
Simonstad,	„	F. Hugo
Stellenbosch,	„	J. G. Mader
Swellendam.	„	De Ed. hr. J. J. Barry
Tulbagh,	„	B. J. de Vaal
Victoria West,	„	G. à B. Probart
Wellington,	„	J. F. Pentz, P.z.
Worcester,	„	C. Beck
Wijnberg,	„	J. D. Pieterson.

S. J. DE KOCK, Secretaris.

PAARL.

Openbare School van de Eerste Klasse.

Schoolbestuur:—

De Wel-Edele Heer W. H. AURET, Resident Magistraat en Civiele Commissaris, Voorzitter.
De Wel-Eerw. VANDEWALL.
De Wel-Ed. Heer J. R. ZEEDERBERG, M.D.
De Wel-Ed. Heer T. KITCHING.
De Wel-Ed. Heer J. J. PROCTOR, L.W.V.
De Wel-Ed. Heer B. P. DU PLESSIS.
De Wel-Ed. Heer R. J. MOLL.
De Wel-Ed. Heer H. J. HUGO.
De Wel-Ed. Heer J. S. MARAIS, L.W.V.

Onderwijzers:—

Hoofdonderwijzer, de Wel.Eerw. Heer THOMAS WALKER, A.M., Edinburg
Assistent, de Heer W. MITCHELL, Gecertificeerd Onderwijzer.

HET doel der School is eene opvoeding te geven tot ontwikkeling des verstands van den leerling, en zijne voorbereiding voor het leven.

Het ontwerp van studie bevat alles, dat in eene School van de Eerste Klasse te huis behoort. Grondig onderwijs wordt gegeven in het Engelsch en de daaraan verwante vakken, het Hollandsch, de Reken- en Meetkunde, alsmede in die talen, welke tot het Admissie- en de Universiteits-Examina vereischt worden.

Voor de beoefening der Hollandsche Taal- en Letterkunde is er bijzondere voorziening gemaakt; terwijl leerlingen, die zich tot Examina voorbereiden, in de Fransche en Hoogduitsche Talen zullen onderwezen worden.

N.B.—De Heer MITCHELL ontvangt kostleerlingen tegen een matigen prijs.

AAN WIJNBOEREN.

300 VATEN GESUBLIMEERD ZWAVELBLOEM,

VAN DE BESTE KWALITEIT,

TE KOOP, TEGEN DE LAAGSTE MARKTPRIJZEN, AAN DE PAKHUIZEN VAN

HAMILTON, ROSS & Co.

EENE COMPETITIE TUSSCHEN

MAAIMACHINES

ZAL OP VRIJDAG, 1 DECEMBER, ten 11 ure a.m., gehouden worden te KOEBERG, op de plaats "PHISANTEKRAAL," van den Heer J. LOUW.

Elke Boer wordt verzocht met zijne Maaimashine te komen.

GEORGE FINDLAY & CO.

ONTVANGEN EX "DOUGLAS CASTLE,"

Galvanisch Gedraaid Heiningdraad, 4 en 5 Draad
Heining Palen, Straining Brackets en Krammen
Houten Koren Schoffels
Galvanisch IJzerdraad voor Zittingen, Assen en Veeren voor Basket Phaëtons
Blad Koper, 20 tot 75 lb.
Koperen Toppen en Bodems voor Brandewijnketels
Koper Soldeersel, Koperen Klinknagels, Fijn Tin.

Hardewaren Pakhuizen, Gravestraat.

ONDERLINGE

Maatschappij van Levensverzekering

VAN DE

KAAP DE GOEDE HOOP

(MUTUAL.)

BERIGT AAN LEDEN.

DE Direkteuren zullen tot op WOENSDAG, den 13den December, 1876, des voormiddags ten 10 ure, nominatien inwachten voor de vacature veroorzaakt door het uit de Kolonie afwezig zijn van den Heer GERHARD MIJBURGH, gedurende een tijdvak van langer dan drie maanden.

J. C. GIE, Jr., Secretaris.

Kantoor "Mutual,"
13 November, 1876.

Verloren, Verdwaald, of Gestolen,

EEN DRIEJARIGE POESKOP BUL, met witte pens, zwarte vlekken op den rug, en zwarte kol voor den kop. Gemerkt Bakerbout J. M., regterbout N. H. Die hem terug brengt aan den Eigenaar, zal £5 belooning ontvangen.

Stellenbosch, 12 Nov., 1876.

WIJNSTEEN.

DE Ondergeteekende koopt Wijnsteen van eenige soort tegen den hoogsten Marktprijs.

P. F. DE VILLIERS.

Wijnmaatschappij Gebouwen,
Paarl 19 Sept., 1876.

Betuiging van Opregte Dankbaarheid.

WIJ Ondergeteekenden, Ouderlingen van de Gereformeerde Kerk van Zuid Afrika, certificeren hiermede, dat wij niet kunnen nalaten voor het Publiek onzen hartelijken en opregten dank te betuigen aan den Heer en Mejufvrouw J. A. DU TOIT, No. 56, Strandstraat, Kaapstad, daar wij met onze vier te zamen meer dan eene maand gelogeerd waren om de Synode bij te wonen, en met het grootste respect en met prompte nakoming en pligten, aan dat Ambt verbonden, aan bovengemeld adres zijn onthaald geworden. Verder bevelen wij het geëerde Publiek 's Heer DU TOIT'S Privaat Logement aan als een dat wij met vrijmoedigheid kunnen aanbevelen, wat vriendelijkheid, schoonheid en netheid betreft.

N. J. VAN DER WESTHUIZEN.
J. G. LE ROUX.
P. S. DU TOIT.
B. J. LUBBE.

TULBAGH.

DE HOEKSTEEN der Nieuwe Nederd. Gereformeerde Kerk, zal (D.V.) gelegd worden op **Donderdag, 30 dezer,** 's morgens ten 10 ure.

Predikanten en anderen worden verzocht de plegtigheid bij te wonen.

J. W. ZULCH, Ouderling.

Tulbagh, 15 Nov., 1876.

HIERMEDE geef ik kennis dat ik een aangename Woning gehuurd en ruim plaats heb voor Scholieren.

P. B. MARAIS.

Stellenbosch, 17 Nov., 1876.

Vogelstruisvederen.

DE Ondergeteekende koopt eenige hoeveelheid Struisvederen, betaalt de **volle waarde**, en is te vinden te No. 20, Burgstraat, van 8 uren v.m. tot 4 uren n.m.

E. G. ASPELING.

PARAFFINE STOVEN.

PARAFFINE STOVEN, alle grootten, met sterk aan de Kaap gemaakt toebehoores. Papegaai en Kanariekooijen, Loysels Percolators, Koffijkannen, Heup- en Dompelbaden, Spongbad, Brit-Metalen Thee- en Koffijpotten, Vleschkasten, Tinnen Couvertures, Koperen en Blikken Kook- en Jellyvormen.

Deurmatten, Meescuwerk, in groote verscheidenheid.

T. H. & B. T. LAWTON.

4, Burgstraat.

MALMESBURY

EXECUTEURS KAMER.

Kennisgeving van Aandeelen.

AANGEZIEN het den Direkteuren onbekend is, wie de tegenwoordige Eigenaars zijn van de Aandeelen no. 22, 37 en 49 in de Malmesbury EXECUTEURS KAMER en VOOGDIJ MAATSCHAPPIJ, laatstelijk geregistreerd in de namen van WILLIAM BELSON, EDWARD FAIRBAIRN en BAREND FOCKE BONCKER respectievelijk; wordt hiermede kennis gegeven dat, tenzij de genoemde Aandeelen aan het Kantoor der Kamer te Malmesbury op of vóór den 30 November aanstaande ingeleverd worden, om te worden geëedeerd en geregistreerd, zullen dezelve vervallen worden verklaard overeenkomstig Art. 8 van de Acte van Overeenkomst der Maatschappij.

Op last
B. WETHMAR, Secretaris,

Malmesbury, 17 October 1876.

Verpachting van Tollen.

PAARLSCHE AFDEELINGSRAAD.

HIERMEDE wordt kennis gegeven dat de Verpachting van de Inkomsten der Tollen te Lady Grey Brug, op den Nek van Bain's Pas en op Franschhoek Pas respektievelijk, voor het jaar eindigende 31 December, 1876, publiek zal verkocht worden voor de Publieke Kantoren aan de Paarl, op WOENSDAG, 13 DECEMBER, 1876, ten 10 ure 's morgens.

De Koopschat van ieder der gezegde Tollen zal betaalbaar zijn in driemaandelijksche paaijementen, en Koopers zullen verpligt zijn twee Borgen te stellen tot genoegen van den Raad.

Er zullen ook Tenders tot bovengenoemden datum ontvangen worden voor het herstellen van den Franschhoek Pas, leidende van den voet van den Franschhoek Berg over de Pas tot waar die in de Afdeeling Caledon gaan, voor het jaar eindigende 31 December, 1877.

J. F. P. PEROLD.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Paarl, 20 November, 1876.

Lees Hier!!!

OP DEN 20STEN DECEMBER zal (D.V.) een BAZAAR gehouden worden te **Kuilsrivier**, ten beste van de Hollandsch Gereformeerde en Rhijnsche Zending. Alle gaven zullen met dank ontvangen worden door C. RITTER, Eeq., St. Georgesstraaat, Kaapstad, Miss FAURE, Pleinstraat, Stellenbosch, en Miss RATH, Kuilsrivier.

Vendu-Afslagersbezigheid.

TE STELLENBOSCH.

DE ONDERGETEEKENDE maakt hiermede aan zijne Vrienden en het geëerd publiek van *Stellenbosch* bekend, dat hij van af den 1sten December eerstkomende een **Vendu-Afslagersbezigheid** te *Stellenbosch* zal beginnen, en hoopt door eene eerlijke en prompte behandeling zich het vertrouwen van zijne Vrienden en het geëerd publiek waardig te maken.

P. J. BOSMAN, P.Wzn.

Stellenbosch, 10 November, 1876.

TANDHEELKUNDE

AAN DE PAARL.

De Heer N. J. D. GORDON,

Chirurgijn Tandmeester,

MAAKT hierbij bekend aan het publiek in het algemeen, dat hij verhuisd is van LUSTIG-AAN, Klein Drakenstein, naar de PAARL, en steeds bereid zal zijn om Patienten te ontvangen aan zijne Geneeskundige Inrigting, NIEUW CONSTANTIA, Paarl. Tanden gestopt, gereinigd en uitgetrokken, of gezet in Goud, Platina, Caoutchouc, enz.—

Geheele stellen ingezet zonder Veeren, kunstgehemelten ingezet, alles volgens de laatste beginselen.—De Heer GORDON bezit certifikaten van den eersten rang.

TE KOOP!

Een Span geleerde Roode Kleur DAMARA OSSEN, in goede conditie, termen billijk.

SMUTS, LOUW & Co.

Malmesbury.

Kennisgeving

AAN WIJNBOEREN.

J. LEIBBRANDT & CO.,

88, LOOPSTRAAT, KAAPSTAD,

KOOPEN WIJN EN BRANDEWIJN

TEGEN MARKTPRIJS.

Kontante Betaling bij Aflevering.

EQUITABLE

Grand Assurantie en Trust Maatschappij,

ADDERLEYSTRAAT,

FRONT MAKENDE NAAR KERKSTRAAT, KAAPSTAD.

KAPITAAL, £25,000.

GEVESTIGD: OOTOBER 1, 1841.

BESTUUR.

De WelEd. S. SOLOMON, L.W.V., President.
„ W. G. ANDERSON.
„ R. H. ADDLEE.
„ N. W. MEYER.
„ J. A. LE SUEUR.
„ J. M. BROWN.
„ J. J. STEIJTLER.
„ H. K. TREDGOLD
„ L. P. CAUVIN.

Auditeuren.

De WelEd. E. G. ASPELING en W. L. BLOEM.

BRAND-DEPARTEMENT

Voor het Assureren van Vaste en Losse Goederen tegen verlies of schade door Brand.

Tarief van Premies per £100.

	Platte daken.	Leijen en Pannen	
1. Woonhuizen	2s.	8s.	12s. d
2. Winkels en Pakhuizen, geene gevaarlijke goederen bevattende ..	4s.		
3. Winkels of Pakhuizen met gevaarlijke goederen	5s.	6s.	16s.
4. Gebouwen, waar gevaarlijke handel in gedreven wordt.	6s. 8d.	7s. 6d	

*** Verzekeringen te Port Elizabeth en op andere plaatsen zullen op speciale terieren geloten worden. Voor Polissen wordt geene betaling gevorderd.

Deze tak bevat ook het administreren en beredderen van zulke boedels en eigendommen, waartoe de Maatschappij moge worden aangesteld als Executeuren, Voogden, Curatoren, Trustees, Agenten, enz., hetzij door of in kracht van een rendbeslit van eenig bevoegd hof in deze kolonie, of door den laats en wil en het testament, of eenig ander wettig geschrift of akte van eenigen persoon of van personen, of uit hoeute van eenige Huwelijkscontracten, Magtiging van Notaris, of anderzins.

Kantoor-uren van 9 tot 4 ure dagelyk.

W. ELDRIDGE, Sec

KAAP DE GOEDE HOOP

Trust en Assurantie Maatschappij,

No. 74, HEERENGRACHT, KAAPSTAD,

Opgerigt in 1840,

En nederland bekrachtigd door Ordonnantie van den Gouverneur en den Wetgevenden Raad,

IN 900 AANDEELEN VAN £25 ELK.

KAPITAAL £22,500.

Voor de Assurantie van Vast- en Losgoed tegen Brand en de Administratie van Boedels.

DIREKTEUREN:

Wel-Ed. Heer THOS. WATSON, Voorzitter.

Wel-Edele Heeren

F. F. RUTHERFOORD	C. J. MANUEL
E. LANDSBERG	W. HIDDIAGH
J. T. ECKSTEIN	JAS. ANSDELL
J. R. REID	M. S. VAN DER BIJL

AUDITEUREN:

Wel-Ed. Heeren JOHN ROSS en T. E. JONES.

Brandassurantie Departement.

Koers van Premie voor de Assurantie van £100 op eerste klasse risicos.

	Onder Platte Daken.	Onder Leijen of Pannen Daken.	Onder Rieten Daken.
Private Woonhuizen.. ..	2s.	3s.	17s. 6d.